XXVI. évf. 104 sz. 1949 május 6 péntek

ÁRA 60 FILLÉR

# DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hív. órák d. u. 4—11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

## Az ötéves terv a kisemberekért

Fontos szempontokra hívja fel a közvélemény figyelmét az a levél, amelyet a Köztársaság elnöke intézett a kiskereskedők érdekképviseleti szervéhez a amelyben az államfő nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a kormányzat mindent elkövet a Függetlenségi Népfront programmjának egyik sarkalatos pontja érdekében: **minden becsületes dolgozó magyar, minden hazájához hű, a népi demokráciát építeni akaró állampolgár megtalálja a maga helyét és munkalehetőségét az ötéves terv Magyarországában.**

A munkás-paraszt szövetség vezette államhatalom a magyar nép minden dolgozó rétegét részeltetni kívánja mind az országépítő munkában, mind az ebből fakadó életszínvonalemelkedésben. Magyarán: a magyar demokrácia szívesen fogad minden dolgozó kezet, amely segédkezik a magyar jövőt biztosító tervmunkának. Ugyanakkor már a nepnál is világosabban mutatkozott meg, tettek és intézkedések egész sorozatában, hogy a demokrácia megbecsüli és értékeli is a hozzá őszintén és becsületes magyar szándékkal közeledőket. Mert a kiskereskedők szűkebb körén túl, a kisemberek, a világhírű munkateljesítményekre képes kisiparosok szektorán túl vonatkoznak az előbbi megállapítások a haladó értelmiség teljes nagy rétegére. Az ország vezetői immár négy esztendő céltudatos, nyílt és egyenes munkájával mutatták meg a demokrácia nem szavakban, hanem tettekben megnyilvánuló készségét az együttműködésre. Vagy kell-e emlékeztetni arra, hogy közvetlenül a felszabadulás után, 1945 júliusában, a központi egyetemen tartott előadásában Rákosi Mátyás az értelmiséget a magyar nemzet oly értékes rétegének nevezte, amelynek ki kell vennie a maga részét az új, erős, szabad független demokratikus Magyarország megalapozásából! S ugyancsak ő hangsúlyozta 1945-ben is annak fontosságát, hogy a magyar tudós, a magyar művész, mérnök, orvos, a magyar nevelő, a haladó intelligencia, a nemzetnek ez a rendkívül értékes rétege minél nagyobb teret kapjon a nemzetépítő munkában.

Rákosi Mátyás 1945. évi iránymutatásából egyenes és töretlen vonal vezet 1949-ig, amikor a kormányzat már olyan támogatást nyújt a tudomány embereinek, amilyenre még soha nem volt példa Magyarország történetében. Ortutay kultuszminiszter a maradék-reakció suttogásai is elnémítják, amidőn az értelmiségi szülők tanulógyermekeit is tanulmányi segélyben részesíti s kijelenti, hogy senkit érdemtelenül nem hátrányban meg Magyarországon a továbbtanulás és ösztönző támogatás lehetőségéről s amikor Gerő Ernő pénzügyminiszter — akinek minden szava tett é vált az építő esztendőkben — az ötéves tervmunka meghirdetésekor szinte csodálatos távlatokat tárt fel az értelmiség tagjai számára.

A tények és tettek beszélnek. Az elmult esztendők tanuságtételén túl mindenkit meggyőzhet maga az ötéves terv hatalmas munkaprogrammja. Tervgazdálkodás nem lehetséges a terveket szerkesztő, a végrehajtást irányító, a kivitelezést ellenőrző értelmiség nélkül.

Az ötéves terv, amelynek igenlése a májusi szavazás egyik alaptétele, helyet és munkát, jövőt és megélhetést biztosit minden magyar állampolgár számára, aki a munkás-paraszt szövetségen felépülő államhatalom nagy céljait szolgálni és támogatni kész, legyen az kiskereskedő, vagy kisiparos, műszaki vagy tudományos értelmiségi. Csak egy a fontos: legyen hű fia hazájának, legyen öntudatos dolgozója a népi demokráciának.

# Megegyezés a berlini kérdésben, megszűnnek a forgalmi korlátozásokat, összehívják a külügyminiszterek tanácsát

## A Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányainak közleménye a Németországgal kapcsolatos kérdésekről

Moszkva: A Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége, Franciaország, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok kormánya a következő megegyezésre jutott:

1. 1949 május 12-én megszünnek mindazok a közlekedési, szállitási és kereskedelmi korlátozások, melyeket a Szovjetunió kormánya 1948 március 1. óta Berlin és Németország nyugati övezetei között, illetőleg a keleti övezet és a nyugati övezetek között létesitett.

2. Ugyancsak megszünnek 1949 május 12-én azok a közlekedési, szállitási és kereskedelmi korlátozások is, melyeket 1948 március 1. óta Franciaország, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok kormánya, vagy közülök bármelyik, Berlin és a keleti övezet, illetőleg Németország nyugati övezetei és keleti övezete között létesitett.

3. 11. nappal az 1. és 2. pontban említett korlátozások megszüntetése után, azaz 1949 május 23-ra, Párisba összehivják a külügyminiszterek tanácsának ülését, hogy megvitassa a Németországgal kapcsolatos kérdéseket és azokat a problémákat, amelyek a berlini helyzetből keletkeztek, beleértve a berlini valutakérdést is. (MTI)

### A Szovjetunió fáradhatatlan béketörekvésének köszönhető a megegyezés

**A BERLINI LAPOK** első helyen, hosszú cikkekben méltatják a Washingtonban létrejött négyhatalmi megegyezés jelentőségét.

A Neues Deutschland, a szocialista egységpárt lapja azt irja, hogy maga a tény, hogy a nagyhatalmak hivatalos képviselői összeültek és megegyeztek a további tárgyalások menetében, a béke erői világszerte megnyilvánuló megmozdulásának komoly sikerét jelenti. Különös sikert jelent a Szovjetunió következetes békepolitikája számára is. A német nép őszinte megelégedéssel üdvözli ezt a megegyezést. Hiszen saját sorsáról van szó. Az övezetek közötti forgalmi korlátozások felfüggesztése természetesen csak az első lépés a német probléma megoldásához vezető úton. Rá kell mutatni arra is, hogy ma négy évvel a háború befejezése után még mindig nem jött létre a békeszerződés Németországgal. A német nép bekapcsolásáról a nemzetközi életbe csak akkor lehet igazán szó, ha a békeszerződés végre elkészül, még pedig olyan békeszerződés, amely magában foglalja a megszálló csapatok visszavonását a legrövidebb időn belül. A német népnek ez a legfontosabb követelése.

A Berliner Zeitung megállapitja, hogy a béke hivei világszerte megelégedéssel fogadták azt a hirt, hogy Washingtonban megtörtént az első lépés a német kérdés megoldása felé. A lap szintén hangoztatja, hogy a berlini korlátozások mindkét részről való megszüntetése csak kezdet lehet a végleges kibontakozás útján és hogy elsősorban Németország kettészakításának kell véget vetni.

A Tribuna, a szaktszervezetek lapja hangoztatja, hogy az amerikai imperialisták politikája zsákutcába került és az amerikai kormány éppen ezért volt kénytelen beleegyezni a berlini kérdésnek újbóli napirendre tűzésébe. Ezzel kapcsolatban örömmel kell fogadni azt a hirt, hogy Clay tábornok a németországi amerikai csapatok főparancsnoka végre távozik Németországból. Ez a tábornok tevékenységének első napjától kezdve Németország kettészakitásán dolgozott. (MTI)

# A katolikus püspöki kar a Népfront-választás mellett

## A kalocsai érsek levele a Népfront választási bizottságához

Grősz József kalocsai érsek levelet irt a Magyar Függetlenségi Népfront választási bizottságához. Közölte, hogy május 5-én a püspöki kar ülést tartott.

Az 1949. évi május 15-re kiirt országgyülési választásokkal kapcsolatban a püspöki kar megismétli az 1947-ben kiadott azon figyelmeztetését, hogy a katolikus hivek szavazati jogukkal éljenek és azt lelkiismereti felelősségük átérzésével gyakorolják. A püspöki kar szivesen támogatja azokat a törekvéseket, amelyek az ország igazi javát és magyar népünk életszínvonalának emelését szolgálják. — Hivatalból kifolyóan azonban utal az Üdvözítő szavára, hogy: „nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely az Isten szájából származik" Ezzel kapcsolatban kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy népünk lelki igényeinek kielégítése és az egyház teljes szabadsága szerves részét képezi az ország épitésének. — Ugyancsak kifejezésre juttatta bizalmát, hogy az ország épitő lendületének fokozásával fokozódni fog a társadalmi igazságosság érvényesülése is. (MTI)

# Nagyfontosságú kijelentések a budapesti értelmiségi nagygyülésen

Budapesten értelmiségi nagygyülés volt, melyen figyelemreméltó kijelentések hangzottak el.

Vető Lajos püspök beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar nép legjobbjai is látják, hogy végre ismételt történelmi kisérletezés után eljutott a magyarság ahhoz a köztársasági formához, melyet a hivő emberek is egyedül tarthatnak hitük szerint való államformának. Ez az életforma, ahol nincs és nem lehet többé szolgaság, amelyben a testvériség és az egyenlőség nemcsak szavakban, hanem tettekben is kifejezésre jut. Vető püspök rámutatott arra, hogy a fiatal magyar köztársaság már is megmutatta a világnak, milyen hatalmas épitőerőt jelent az új államforma. Embernek emberhez való viszonyában óriási haladást ért el a magyarság és ezért nincs semmi okunk arra, hogy visszasirjuk a multat. Még kevesebb oka van erre a keresztyénségnek.

— Megtörtént a gyökeres változás embernek emberhez való viszonya tekintetében, abban az irányban, mely egyedül méltó keresztyén emberekhez. Ma már senkinek sem kell kalaplevéve, hétrét görnyedve hajladozni, nagyságos, méltóságos és kegyelmes urak előtt. Minden becsületes ember érezheti, hogy ember, aki felett senki sem uralkodhatik, de többi embertársaival együtt ő is uralkodhat a természet erőin.

— Aki elolvassa Magyarország új ötéves tervét, rögtön meggyőződhet, hogy itt az új Magyarországon tervszerűen folyik minden. A fontos csak az, hogy megteremtsék az épitőmunka külső feltételei is: elsősorban a békesség. Ezt nemcsak mi, magyarok akarjuk — mondotta Vető püspök —, hanem az emberiség óriási többsége. A párisi békekongresszus nagy benyomásai közül is számomra éppen az a legjelentősebb, hogy a béke biztosításának és megőrzésének elszántsága mennyire uralkodó eseménye az emberiség óriási tömegeinek.

Végül utalt arra Vető püspök hogy az ötéves tervvel soha nem látott nagyszerű perspektiva tárul a magyar nép elé, majd igy folytatta:

— A magyar népnek a választásokon lehetősége nyilik arra, hogy további sorsáról döntsön. Bizom abban, fejezte be a püspök, hogy a magyar nép tömegei egy pillanatra sem fognak habozni, mit kiván tőlük saját jövőjük: a magyar nemzet jövője.

Bognár József, Budapest polgármestere beszédében elmondotta, hogy a magyar értelmiség jelentős része ma már nem az elkülönülésben, hanem a dolgozó osztályokkal való együtt dolgozásban keresi a maga boldogulását.

— Tudják — mondotta — hogy nekik sem lehetnek más törekvéseik, mint a dolgozó magyar népnek. Tudják, hogy az értelmiség sem lehet erős, ha a nép nem erős. Megértik, hogy nincs rendszer, amely többet adhatna az értelmiségnek, mint a szocializmus, mint a népi demokrácia, amely valóra váltja az emberi szellem és az alkotó munka szövetségét, amelyről a világ legnemesebb szellemei álmodtak a történelem nehéz évszázadaiban.

— A belső reakció és az imperializmus ellen folyó harc időszakában az új társadalom épitésének periódusában csak azok az értelmiségiek tudják feladatukat és hivatásukat igazán betölteni, akik egyek a néppel. Ennek a dolgozó osztályokkal szolidáris értelmiségnek olyan perspektivák nyilnak hazánkban — mondotta —, amiről álmodni sem mert azelőtt. Az ötéves terv mérnökök és tanárok tízezreit, orvosok, közigazgatási tisztviselők, művészek, tudósok ezreit kivánja, hogy felépülhessen a nép boldog, szép hazája.

Horváth Márton, a Szabad Nép felelős szerkesztője rámutatott arra, hogy helytelen külön beszélni a népről és külön az értelmiségről és helytelen az a fogalmazás, hogy „az értelmiség menjen együtt a néppel". Ha azt mondjuk: nép, abban benne van az értelmiség is. — Kenneth Leslie, amerikai protestáns lelkész lelkes felszólalása következett.

Losonczy Géza miniszterelnökségi államtitkár a párisi békedele

gáció nevében szólalt fel. Visszaemlékezett a kongresszus óriási sikerére és arra a szeretetre, amellyel feléjük a nyugati népek fordultak. A franciák nem akarnak fasiszta hőhérok oldalán Sztalingrád hősei ellen harcolni. „A háborús uszítók rövidesen hadsereg nélküli generálisokká válnak" — mondotta Losonczy államtitkár.

## A békéről, a hároméves terv sikeréről, az ötéves terv jelentőségéről nyilatkozik Dessewffy Elemér püspökladányi kanonok, szentszéki tanácsos

A „Debreczen" munkatársa Püspökladányban felkereste Dessewffy Elemér kanonok, szentszéki tanácsost, a püspökladányi r. kat. egyház vezetőjét és beszélgetést folytatott vele az időszerű kérdésekről, a választásról, három- és ötéves tervről, a békéről.

— Többekkel beszélgettem már ezekről a kérdésekről — mondotta — de álláspontom az, a pap, lelkipásztor tartsa magát távol a politikai küzdelemtől, a politikai harctól, a lelkek békéjével törődjék elsősorban.

— A püspökladányi május 1-i ünnepségen, a munka nemzeti ünnepén örömmel vettem részt, meghallgattam Szabó István vezérőrnagy, kerületi képviselőjelölt ünnepi beszédét és a többiekét is. Szentmise után azonnal a májusi ünnepségre, a felvonulásra siettem. A templomban május 1-én a munka ünnepéről, a munka megbecsüléséről tartottam szentbeszédet, hiszen Jézus Krisztus is hirdette a munka, a munkás megbecsülését, apja, Szent József is munkásember volt, — szívesen méltattam ennek jelentőségét.

— A béke kérdése is közelről érint, a béke megvédéséért szívesen és készséggel működünk közre. A békéért imádkoztunk a templomokban és a májusi ájtatosság kapcsán májusban minden délután imádkoztunk a mindnyájunk által áhított békéért, a béke megvédéséért.

— A hároméves tervet, annak eredményeit, sikereit örömmel ismerjük el, az ötéves tervet is elismeréssel, örömmel fogadjuk, hiszen a dolgozók, a közösség érdekében van, azok életszínvonalát, gazdasági jólétét javítja, fokozza, ez pedig a mi óhajunk és örömünk is. Ennek a sikeréért készséggel közreműködünk.

## „Megyünk a Népfrontra szavazni!"

**Együttesen mennek szavazni a D. Lokomotív sportolói! — A választás napján a város főbb útvonalain felvonulnak a vasutas sportolók**

Tegnap délben a D. Lokomotív egyesületnél sportértekezlet volt, amelyen Tóth József ügyvezető elnök nagyjelentőségű indítványt terjesztett elő. Javasolta, hogy a választás napján a D. Lokomotív sportolói együttesen menjenek szavazni, hogy kifejezésre juttassák egységes akaratukat a Népfront célkitűzéseinek helyessége mellett.

Az indítványt a megjelentek nagy lelkesedéssel elfogadták és elkészítették a felvonulás tervét is.

Május 15-én reggel a D. Lokomotív sportolói a vagongyárban gyülekeznek, majd zeneszóval, zászlókkal, feliratokkal, mezbe öltözötten a város főbb útvonalain felvonulnak. A színpompás sportoló sereg éltetni fogja a Népfrontot és hatalmas transzparenseken ez a felírás lesz: Megyünk a Népfrontra szavazni!

A sportfelvonulás végén a sportolók az urnák elé mennek, hogy leadják szavazatukat a Népfrontra s egyidejűleg elismerésről tanúsítsanak a hároméves terv eredményei és az ötéves terv megvalósítandó feladatai mellett.

A D. Lokomotív Debrecen és a Tiszántúl legnagyobb sportegyesülete, 22 szakosztállyal és 1000 sportolóval. A vasutasok nagyjelentőségű kezdeményezését értesülésünk szerint több debreceni sportegyesület magáévá teszi és a május 15-i választási napon Debrecen sportársadalma egységesen tesz hitet a Népfront mellett!

## Unnepi doktoravatás a debreceni egyetemen

Sub laurea doktoravatás az egyetemen. A debreceni tudomány egyetem tanácsa május hó 7-én, szombaton délben fél 1 órakor az aulában Haberland Katalint az orvostudomány, Balogh Elemért pedig a bölcsészettudomány sub laurea Almae Matris doktorává avatja.

## SZINHAZ, MOZI, MÜVÉSZET

### SZINHÁZI MÜSOR:

Pénteken este fél 8 órakor: **Vigözvegy.** Arany-bérlet.
Szombaton este fél 8-kor: **Vigözvegy** József A. és Csoltonai-bérlet.
Vasárnap du. fél 4-kor: **Vigözvegy.**
Vasárnap este fél 8-kor: **Vigözvegy.**
Hétfőn este fél 8-kor: **Hazatérés.** A. B. és Ady-bérlet.
Kedden este fél 8-kor: **Hazatérés.** Arany-bérlet.

### SZINHÁZI KÖZLEMÉNYEK

**Vigözvegy** Lehár Ferenc legszebb zenéjű nagyoperettje, amely a tegnap esti felújításon oly hatalmas és osztatlan sikert aratott, pénteken este, szombaton este, vasárnap délután és este van csak műsoron ebben a szezonban. Siessen jegyét biztosítani.

Hétfőn este mutatja be a színház Zsadányi Oszkár: **Hazatérés** c. színművét Kormos Lajos rendezésében elsőrendű szereposztásban. Az érdeklődésnek igérkező bemutató előadás elé nagy várakozással tekint az egész város színházbajáró közönsége.

### AZ ADY-TÁRSASÁG ÉS A KOLLÉGIUMI KÓRUS KÖZÖS ESTJE

Szombaton este 8-kor az Arany Bika nagytermében közös zenei és irodalmi ünnepélyt rendez a Kollégiumi Kórus és az Ady-Társaság. Az ünnepélyt a Mesterbérlet és a Kórus bérlet tagjai IX. és III. estként kapják. A Kollégiumi Kórus pompás műsorszámai **Csenki Imre** vezényletével az ünnepély telét fogják betölteni. A műsorban a legjobb magyar daléneskedő **Török Erzsi** is fellép ismeretlen Csokonai dalokkal, **Kiséről Farkas Ferenc.**

Kiemelkedik a ünnepély műsorából Szabó Pálnak, a „Tálpalatnyi föld" szerzőjének felolvasása és érdeklődésre tart számot a fiatal szocialista költőnemzedék két tagjának **Kuczka Péternek** és **Somlyó Györgynek** a szereplése is. **Palotai Erzsi** szavalóművésznő az új magyar líra javából fog néhány költeményt bemutatni.

Az ünnepély fővárosi vendégei **Juhász Géza,** az Ady-Társaság elnöke üdvözli. A dús műsorra való tekintettel az est pereny pontosságra kezdődik.

Jegyek: Idegenforgalmi Hivatal, Városháza, MEFESz jegyiroda, Nagyerdei krt. 74., Kovács trafik Kossuth utca 15. valamint szombaton az Arany Bika halljában. A kórus bérletre péntek délig adja ki a jegyeket az Idegenforgalmi Hivatal.

### DISZMAGYAR

**Apollo, Vigszínház**

A magyar filmet mindig különösen nagy érdeklődéssel és szeretettel várja a közönség és a Tűz, a Mágnás Miska nagy kirobbanó sikere után fokozott bizalommal fogadja a magyar filmgyártás új termékeit. A Diszmagyar az igen sikerült magyar filmek közé tartozik és a közönség sikere is hatalmas lesz. Görbefükör ez, a derű, a humor eszközeivel vetíti elénk a régi úriosztály üzsentritársadalmi minden üresség ét, hibáját, gőgjét, fonákságát. Egy diszmagyar körül szövődik a mese és a bonyodalom, egy bizonyíték, hogy a letűnt korhadó rendszerben, az üres, léhütő világban a ruha, a diszmagyar teszi az embert, jelentette a karriert, érvényesülési, pozíciót, — mindent. De ezt úgy mutatja be, hogy gazdagon, bőven ömlik a derű, a jókedv, a humor és a közönség önfeledten kacag, nevet, szórakozik és tanul is, jó rendező, jócn jó színészek, Benkó, Kamarás stb. gondik a sikert.

### AZ „IFJU GÁRDA" DEBRECENBEN

Nagy érdeklődés előzi meg az „Ifjú gárda" debreceni előadását. Fegyejev világhírű regényének filmváltozatát május 12—16-ig a Vigszínház mozi játsza. A csodálatosan szép, művészi film bemutatója elé különösen az ifjúság tekint nagy érdeklődéssel. Érdekessége az „Ifjú gárda" bemutatójának, hogy a monumentális filmet 4 óra alatt lehet levetíteni, tehát csak napi két előadást tarthat csak a Vigszínház. Az „Ifjú gárda" vigszínházi bemutatójával egyidejűleg: május 12—15-én az Apollo mozgóban játszák az „Uj utakon" c. filmromalet, mely Pavlovnak, az élettan egyik legnagyobb tudósának életét elevenítí meg, bemutatva hogyan hódítja meg a nagy tudós a világot. A két hatalmas film bemutatója igazi eseménye lesz Debrecen kultúréletének.

## Gorkij jóslata az amerikai civilizációról

Gorkij, a nagy orosz író még a század elején hosszabb időt töltött az északamerikai Egyesült Államokban. A Gorkij-Archivum nyilvánosságra hozott anyagából nemrég páratlanul érdekes részletek kerültek napvilágra. Hogyan látta a halhatatlan író Amerikát? Egy amerikai újságíró körkérdésére Gorkij elmondotta többek között, hogy az amit egyesek amerikai civilizációnak neveznek, nem kell fel és nem is kelthető fel rokonszenvét. „Ugy hiszem — mondotta — az önök civilizációja bolygónk legvisszataszítóbb civilizációja, mert szörnyű módon megnövelte az európai civilizáció oly sokféle és szégyenteljes visszásságát. Európát épp eléggé megrontotta az államok osztálystruktúrájának cinizmusa, mégis Európában egyelőre még sem képzelhetők el olyan kártékony jelenségek, mint amilyenek az Önök milliárdosai, milliomosai. Európa is dicsekedhet ugyan polgári jogfosztottsággal és kiszolgáltatottsággal, de még nem jutott el olyan gyalázatig, amilyen Sasso és Vanzetti meggyilkolása volt, de Franciaországban Zola, Anatole France síkra szálltak az ártatlanok védelmében és tiltakozásukkal az emberek ezreit ragadták magukkal. Önöknél a Ku-Klux-Klan gyilkolhat, cinikusan meggyalázhatja a színeseket, az asszonyokat és mindezt büntetlenül — mint ahogy az egyes államok kormányzói is büntetlenül bánhatnak el a szocialista munkásokkal!"

„Európának nincs olyan visszataszító betegsége, amilyen a „színesek" üldözése, jóllehet meg van a maga gyalázatos nyavalyája, az antiszemitizmus s e bajával egyébként már Amerikát is megfertőzte."

„A bűnözés Európában is fokozatosan emelkedik, noha még nem jutott el arra a fokra, mint — ujságjaik alapján, ítélve —, például Chicagoban, ahol a bankok és tőzsde bandáin kívül szinte kulturteremtő nagyszerű erőt az ólmokkal és revolverekkel felfegyverkezve bandták is. Lehetetlenek Európában azok a csaták is, amelyeket Önöknél az alkoholtilalom vált ki, lehetetlen olyan polgármester is, aki nyíltan elégeti az angol klasszikusokat, amint ezt Chicago polgármestere megtette."

„Gondolják csak el, milyen ostoba szégyenletes dolog: csodálatos bolygónk, melyet olyan fáradsággal szóppé és gazdaggá tettek, — csaknem az egész föld az amerikai üzletemberek, e semmirekellő fajzat kapzsi kezén van olyan emberek kezén, akik a pénzen kívül egyebet sem tudnak csinálni. Tudósok, technikusok, költők, dolgozók vérét és agyvelejét e kulturteremtő nagyszerű erő, az egész „újjáformált természet" ezek a tompa otromba emberek sárga fémkorongocskákká és csekkek papírszelvényeivé változtatják."

„Mit teremtenek a kapitalisták — pénzen kívül? Pesszimizmust, irigykedést, mohóságot és gyűlöletet, amely elkerülhetetlenül megfogja őket semmisíteni, de ez a robbanás velük együtt elpusztíthat sok-sok kultúrértéket is. Kóros civilizációjuk roppant tragédiával fenyegeti Önöket".

„Személy szerint nekem az a véleményem, hogy valódi civilizáció és a kultúra gyors növekedése csak olyan körülmények között lehetséges, ha a politikai hatalom teljes egészében a dolgozó népé és nem a parazitáké, akik a más munkáján élősködnek. És nagyon természetesen, azt tanácsolom, hogy helyezzék a tőkéseket az emberek olyan csoportjába, mely a társadalomra veszélyes, kobozzák el vagyonukat az állam javára és telepítsék át ezeket az urakat az Óceán valamelyik szigetére, ahol nyugodtan elhalhatnak. Ez a szociális kérdés igen humános, — teljességgel „az amerikai idealizmus" szellemében való megoldása, amely semmi egyéb mint olyan emberek legegyügyibb optimizmusa, akik sohasem éltek át ama drámák és tragédiák egész sorát, amit általában a „népek történelmének" neveznek.


MOZIK mai műsora:

APOLLO

Ma 5, 7, 9 órakor
2 órás kacagás!
Uj magyar vígjáték!
Benkó Gyula, Bánki Zsuzsa, Kamarás
DISZMAGYAR

VIGSZINHAZ

Ma fél 6, fél 7, fél 9 órakor
Mágnás Miska testvérfilmje
Magyar vígjáték!
DISZMAGYAR

METRO

Vasárnapig bezáró cg
Vidám kacagtató csak hármasok:
Kedélyes társbérlet
Előadás: 4, 6, 8 órakor


## Tanítói kinevezések

A kultuszminiszter Pereki Zoltán debreceni, dr. Irházy Ambrusné Józan Sára debreceni, Kosinszky Katalin hajdúböszörményi, Márton Gábor hajdúszoboszlói, Bánszegi László h.-szoboszlói, Veres Erzsébet h.-szoboszlói, Lendvai Hermin nyírmártonfalvai, Győri Ilona nyírábrányi, Kővári Ilona tetétleni, Kalmár Zoltán balmazújvárosi, Kovács Katalin debreceni, Szabó Emma debr., Rimóczi Gáborné Sasvári Éva debreceni, dr. Vajda Benőné Révész Krisztina debreceni, Kerékgyártó Margit debreceni, Balázs Árpádné Polgár Jolán debreceni, Sasvári Tiborné Dudics Erzsébet debreceni, Nagy Jenő debreceni, Tokai Eszter Katalin balmazújvárosi, Harangi Péter balmazújvárosi, Nagy A. Sándorné Prém Erzsébet balmazújvárosi, Miskolci Mária balmazújvárosi, állami általános iskolai tanítókat a 4. fizetési fokozatba nevezte ki.

**Kik jutottak a 7. fokozatba.** Varga Lajos debreceni, Bajkai Dezsőné Bodoló Sára debreceni, Török Károly debreceni, Kígyós Sándor h.-szoboszlói, özv. Kajtor Lászlóné Kovács Irén józsai, Rantal Erzsébet püspökladányi, Ács Sándorné Gazdag Ilona debreceni, Kövér András hajdúböszörményi, Szmrecsányi Mária h.-sámsoni, Megyeri Lajos mikepércsi, Tóth Andor nádudvari, Kiriesi Imréné Moroki Ilona téglási, állami általános iskolai tanítókat a 7. fizetési fokozatba soronkívül előléptette.

**Az 5. fokozatba jutottak be:** Székely Béla debreceni, Csutak Lajos debreceni, Szendi Tihamérné Törő Katalin debreceni, Engi Sándor debreceni, Lőrinc Mihály debreceni, Udvardi Lukoss Sándor balmazújvárosi, Borbély Endre debreceni, Joó Imre debreceni, Debreceni Károlyné Szepesi Irén hajdúhadházi, Gaál Zsigmondné Márkus Ilona h-szováti, Adorján Mihályné Koroknai Ilona nyírmártonfalvai, Farkas Mihály püspökladányi, Balogh Imre debreceni, Leós Gyula debreceni, Szálfi Kálmánné Nagy Erzsébet debreceni, Hamza József debreceni, Kovács Mihály debreceni, Ferenc Béláné debreceni, Emődi Károly debreceni, özv. Deseő Emilné Koncs Ida debreceni, Noé Ella debreceni, Gyarmati József debreceni, Márki Jenő debreceni, Imre Sándorné Varga Anna debreceni tanítókat a 9. fizetési osztályba, Szamosújvári Sándor hajdúmegyei tanfelügyelői hivatalba berendelt, Sándor László debrecen-kismacsi, Lőcsei Lajos debreceni, Kapusi Jánosné Bernát Mária debrecen-csapókerti, Hajnal Gábor nádudvari, Nagy László hajdúszoboszlói, Kerékgyártó Emma debrecenszentmiklósi, dr. Mezei Istvánné Szászy Teodóra debreceni, Bodnár Béla balmazújvárosi, Kovács Zsigmondné Cseke Anna h.-böszörményi, Nagy Lászlóné Török Eszter h.-szoboszlói, Vásárhelyi István nyírábrány-budaábrányi, Galaci Etelka debrecen-pipóhegyi, Strebelovszki Lajos debrecen-pipóhegyi, Nádor János nádudvari, Keller Ilona hajdúböszörmény-kispródi, Kerékgyártó Gyuláné Imre Teréz h.-böszörmény-középkerti, Buttyán Sándorné Papp Anna h.-dorogi, Iszály Imre hajdúdorogi, Hüse Józsefné Babcsák Gizella h.-böszörmény-középkerti állami általános iskolai tanítókat az 5. fizetési fokozatba soronkívül léptette elő a kultuszminiszter.

**Előléptetések a 6 fokozatba:** Mórik Róza debrecen—ebesi, Sós Klára debrecen—ebesi, Lente Sándorné sz. Miklósi Zsuzsánna debrecen—szepesi, Simka György debrecen—csapókerti, Keremen Lajos hajdúhadház—gyermekvárosi, Asztalos József kabai, Török Zoltán debrecen—hegyesi, Török Ilona debrecen—hegyesi, Kin Tiborné Kucskó Aranka állami általános iskolai tanítókat a 3. fizetési fokozatba, továbbá Papp Györgyné Simai Gizella debrecen—nyulasi, Szilszai Sándorné Kerekes Eliza debreceni, Szilágyi László debreceni, Hajnal József debreceni, Szemes Kálmánné Pazar Valéria debreceni, Geilén Imre debrecen—tégláskerti, Orbán Gyuláné Nagy Erzsébet földesi, Meleg Tibor hajdúszoboszlói, Pálfi Antal nádudvari Ábrány Sándor vámospércsi, Halász István téglási, Nosztrai Lajosné Téglási Erzsébet debreceni, Csullei Valéria hajdúhadház—gyermekvárosi, Szabó Ilona hajdúsámsoni, Bíró Ferenc hajdúsámsoni, Daróczi Lászlóné Tárnoki Erzsébet hajdúnánási, Kosztolányi Lászlóné Havas Vilma debrecen—ebesi, Kalmár Irén debrecen—szepesi, Futó Andrásné Molnár Anna debreceni, Karlaki Gyuláné Czalit Julianna debreceni, Pár Alajosné Krunóczki Anna debreceni, Szabó Eleonóra debreceni, Szabó Viktor debreceni, Szentgyörgyi Sámuelné Turóczi Erzsébet debreceni, Pápai Sándor debrecen—mézeshegyi, Fóti Mihályné Katona Julianna debrecen—gyermekvárosi, Formanek Mihályné Zöld Gizella balmazújvárosi, Szunyogh Anna balmazújvárosi, Mester Károly balmazújvárosi, Sándor Károly balmazújvárosi, Komáromi Károlyné Melegh Eleonóra balmazújvárosi, Fábiánfy Erzsébet balmazújvárosi állami általános iskolai tanítókat a kultuszminiszter a 6. fizetési fokozatba soronkívül előléptette.

## Előadások az ötéves tervről

A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége által közösen rendezett üzemi előadások az 5 éves tervről.

**Május 6.** Az Országos Erdészeti Egyesület a debreceni Erdőgazdasági N. V.-nál előadást tart. Előadó: **Iby Gábor.**

**Május 7.** Az Elektrotechnikai Tudományos Egyesület és a Hőgazdálkodási Tudományos Egyesület közös rendezésében fél 5 órakor a debreceni Üzletigazgatóságban előadást tart Gábor Endre.

## Magyar Könyvbarátok Kulturegyesülete Debrecenben

**Alig tíz nappal ezelőtt alakult meg Debrecenben a Magyar Könyvbarátok Kulturegyesületének fiókja. Az új tagok június 1-től már minden kedvezményt élveznek, a havonta megjelenő Irodalmi Szemle külön „Debreceni oldal"-an feltüntetett alkalmakkor. A legközelebb június 1-én megjelenő Irodalmi Szemle megjelenéséig tagsági könyvük felmutatása ellenében könyv kedvezményt kapnak a Szikra debreceni fiókjában, valamint az Idegenforgalmi Hivatal által rendezett hangversenyeken 50 százalékos kedvezményt kapnak az Idegenforgalmi Hivatal elővételi pénztáránál. Az új tagok között ott vannak a város vezetőségének, az egyetem professzorai, az ifjúság. A debreceni fiók megalakítása lehetővé teszi, hogy már a legközelebbi jövőben nívós, kulturális programot nyujthassanak az országos egyesület tagjai részére, kedvezményeket különböző kulturális rendezvényeken és rendezhessenek külön a Könyvbarát tagok részére zenedélutánokat, irodalmi és művészestéket, vitadélutánokat stb.**

— 9 találatos totó szelvényeidet ne dobd el, mert összegyűjtve azok kisorsolásában részesülhetsz.

# Nádudvar mintaközség felemelkedése a népi demokráciában

Nádudvar mintaközség egyike a legszebben fejlődő hajdúsági falvaknak. **A népi demokrácia szabad levegőjében egyre nagyobb tettekben virágzott ki az a szorgalom, mely mindig tulajdonsága volt a mult rendszerben erős elnyomottságban, nagy szegénységben sinylődő nádudvari parasztságnak. A nádudvariak megszerezték a mintaközség büszke címet, gyermekeik a népből származott pedagógusok irányítása mellett törtek előre tanulásban, kulturális munkában, gépállomásuk első helyen áll az országos munkaversenyben. Minden téren megnyilvánul a nádudvariak életrevalósága, szorgalma,** munkavállalása, mely párosul a számukra a szabadságot, felemelkedést jelentő népi demokrácia iránti rajongó hűséggel.

**MIT VALÓSITOTT MEG NÁDUDVARON A HÁROMÉVES TERV ?**

A községházán Ács István vegetőjegyző távollétében **Rásó** Lajos főbíróval beszélgetünk arról, hogy mit adott a népi demokrácia Nádudvar községnek ? **A 10.472 lakosú községben 1686 szegény földmunkás jutott 1—5 hold földhöz családtagjai számarányában a földosztás során.** A szívós akarat csodákat művelt ezeken a kis területeken.

A hároméves terv során megvalósított tervekről és beruházásokról mondja Rásó Lajos:

**— A mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatban felállították a gépállomást, ami döntő jelentőségű volt.** Ezáltal lehetővé vált a traktorszántás és a földnek olcsó és jó megmunkálása. Ma már a községben 20 traktor biztosítja a dolgozó parasztok földjének megmunkálását. Ezzel megszünt az igauzsora, a kizsákmányolás. Földmüvesszövetkezeti tagok részére 30 százalékos szántási kedvezményt biztosított a kormányzat. Vetőgép, eke, borona és más gazdasági eszköz a gépállomáson keresztül szintén megfelelő menynyiségben áll a dolgozó parasztság rendelkezésére. A Földmüvesszövetkezet útján a kisemberek részére biztosították a szerződéses magtermelést, ipari és nemesített vetőmagtermelést s ugyancsak szövetkezet révén a dolgozó parasztság saját kezébe vette a terményértékesítést.

— Egyik legjelentősebb eredmény — folytatja beszámolóját Rásó főbíró — **hogy megszüntettük a nagybérleteket és kedvezményes feltételek mellett 1700 hold földet adtunk kishaszonbérletként a dolgozó parasztság kezébe.**

**NÁDUDVAR BEKAPCSOLÓDIK A RIZSTERMELÉSBE**

— A mezőgazdasági fejlődés vonalán rendkivül fontos a rizstermeléshez szükséges tároló medence elkészítése. Ezzel munkaalkalmat teremtettek és mintegy 1500 katasztrális hold öntözését sikerült biztositani. A szikes, rossz minőségü földet pedig termőterületté alakitották.

— Végül szóljunk ezen a vonalon még arról, hogy szántási hiteleket, kedvezményes vetőmagot, műtrágyát adtunk a termelőknek, ingyen csávázást biztosítottunk és szelektorozással a vetőmag tisztitását lehetővé tettük. Tehát nagy lépéssel indultunk el mindent egybevetve egy korszerűbb mezőgazdálkodás felé.

**TANYAI INTERNÁTUS ÉS DOLGOZÓK ISKOLÁJA**

A kulturális téren elért eredményekre terelődik a szó.

— A dolgozók iskolájának felállításával biztosítottuk a tehetséges szegény és nincstelen parasztság továbbtanulását.

— Tanyai internátus felállításával lehetővé tettük az elszórtan levő távoli tanyákon élő gyermekek iskolai tanulását. Jelenleg 35 gyermek részére van biztositva teljesen ingyenes ellátás, nevelés, oktatás.

— Analfabéta tanfolyamok tartásával jelentősen lecsökkentettük az irni, olvasni nem tudók számát. Tanulmányi segélyeket adtunk a szegény paraszt- és munkás-szülők gyermekei részére, ezzel biztositjuk a gyermekek továbbtanulási lehetőségét.

**SZÜLŐ-OTTHON, BÖLCSŐDE, NAPKÖZI OTTHON**

A szociális és egészségügyi téren végzett munka is eredményekben gazdag.

— 15 ágyas Szülő-otthont állitottunk fel. 20 ágyas bölcsődés létesitettünk. A gyermekek gondozását, amig szüleik munkában vannak: napközi otthon, óvoda biztosítja. 150 gyermeket étkeztetünk. Sorozatos védőoltásokkal tettük meg a preventiv intézkedést a különböző betegségek megelőzésére. Az eredmény nem maradt el. Nádudvaron jóval kevesebb a megbetegedés és halálozás, örvendetesen emelkedik a születés. Általában a község új életerőt nyert a népi demokráciában.

— Mert itt, ami korszerű szociális és kulturális intézmény van, az úgyszólván teljesen a felszabadulás után létesült. Nádudvar mostohagyermeke volt a mult rendszernek, itt előlről kellett kezdeni mindent ezen a téren.

— Annál szebb, nagyobb eredmény, hogy Nádudvar mintaközség, a dolgozó nép büszkesége ! — válaszoljuk.

**ERDŐSITÉS 500 HOLD TERÜLETEN, ÖT UJ KUT, VÁGÓHID, SPORTPÁLYA**

— Erdősítettünk mintegy 500 katasztrális hold területet — folytatja a főbíró a 3 éves terv gazdag eredményeinek felsorolását. — Itt említem meg, hogy a **Kossuth Akadémiára küldtünk 30 dolgozó paraszt gyermekét. Beruházásaink között van öt új kút fúrása, vágóhid épitése, járási szeretetház létesitése, sportpálya, a szülőotthon felszerelése, községi épületek javitása, jegyzői lakás vétele, piactér kerítése, az öntözéses gazdálkodáshoz vízszivattyú állomás** félmilliós költséggel, a nádudvari öntözésekre 514.000 forint.

**UTÉPITÉSEK, TANYAKÖZPONT, NÉPFÜRDŐ ÉS KULTURHÁZ NÁDUDVARON AZ ÖTÉVES TERV KERETÉBEN**

Olyan eredmények ezek, melyekkel nyugodtan a nép elé lehet állini. De most vessünk egy pillantást arra, hogy **mit ad Nádudvarnak az ötéves terv ?**

— Az állami általános iskolák helyreállitására 131.000 forintot, a tiszaörsi-nádudvari út épitésére 250.000 forintot, az angyalházi tanyák útépitésére 350.000 forintot, tűzoltó laktanya építésére 96 ezer, új napközi otthonos óvoda építésére 66 ezer forintot, orvosi lakásra 50.000, új sportpálya létesítésére 27.000 forintot fordít az állam — sorolja **Rásó** Lajos.

— Legjelentősebb létesitményként **kulturház épül 1.207.200 forintos költséggel, népfürdő 154.410, kövesút egymillió tanyaközpont** 250.000 forintos költséggel. A községi pénzből öt új közkut: furatunk, dögkút épül, gyepmesteri lakás, sertésvásártér felkerítése, tűzoltófelszerelés, utak, terek fásitása, erdősítés, vizmosások rendezése, a közvilágítás kibővítése és iskolák épitése részei még a községi pénzből megvalósuló munkának. De az ötéves terv keretén belül kiveszi részét az épitésből a szövetkezet, sőt magánosok is, hiszen a juttatott házhelyeken 990 ezer forint költséggel épülnek uj házak.

Nádudvar mintaközségben egészen megváltozott az élet három év alatt és az ötéves terv még nagyobb változásokat, újabb fejlődést hoz. De meg is érdemli a község szorgalmas, munkás lakossága, hogy a dolgozók állama teljes erővel támogassa a példát mutató mintaközséget.

## Anyák a békéért, gyermekeik boldog jövőjéért!

Május 8. az Anyák Napja. Ezt a napot a magyar demokrácia évről-évre nagyobb és szélesebb keretek között ünnepli meg. Az Anyák Napja jelszava: „Anyák a békéért, gyermekeik boldog jövőjéért." Ezen a napon valóban minden édesanyának hitet kell tenni a béke mellett, számot kell vetni 4 év eseményeivel, hatalmas épitő munkánk minden eredményével és gyermeke jövőjének kilátásaival, amit a népi demokrácia nyujt elömenetelben, tanulásban a dolgozó anyák gyermekeinek. Már eddig is 15.000 iskolásgyermeknek osztottak ki segélyt, 2000 középiskolai tanuló kapott ösztöndijat. Ezek valamennyien olyan szülők gyermekei, akiknek ezelőtt reményük sem lehetett arra, hogy gyermeküket tanittassák.

Ha mindezekkel számot vetnek az asszonyok, akkor látni, érezni és tudni fogják, hogy oda kell állaniuk azok mellé, akik a békét védelmezik és az épitő munkát.

Most pedig átadjuk a szót az édesanyáknak, mondják el ők, hogyan változtatta meg életüket a népi demokrácia:

**MOLNÁR JÓZSEFNÉ PALLAGRÓL**

azt mondja: — Hétgyermekes anya vagyok. Soha nem volt még ilyen boldog tavaszom, mint ez a mostani. Szegény cselédemberekből lettünk 10 holdas újgazdák. Már tehenünk is van, telepes rádiót is vettünk. A mult hónapban uj tetőt húztak a házunkra, azt is most értem meg először, hogy a gyermekeim az ünnepek alatt ráuntak a kalácsra. A ruházatunk egyre gyarapodik. A 18 éves fiam ősszel egyetemre fog menni. Soha nem mertem álmodni sem, hogy doktor lesz a gyermekemből. Természetes, hogy én is a Népfrontra szavazok, ez a legkevesebb amit megtehetek hálám jeléül. Szívesen megtennék többet is, hogy nekem is részem legyen az uj, szebb világ épitésében.

Hogy mit tehetnek még a hálás édesanyák, a dolgozó parasztasszonyok, azt

**VOLUSKA IMRÉNÉ**

turkevei mintagazdasszony mondja el:

— Minket is a népi demokrácia emelt ki a reménytelen, küzdelmes szegényparaszti sorból. Nagyon sok segitséget kaptunk mi. Földet, vetőmagot, kölcsöngépet, műtrágyát. Gyermekeink iskoláztatásának lehetősége biztositva van. Most már rajtunk a sor, hogy mi is adjunk valamit. Mindenki vállalja a maga kis részét az épitő munkából. Én 70 asszonyt szerveztem be a mezőgazdaságt munkaversenybe, 16 asszonyt nyertem meg, hogy vállalja a düllőfelelősi megbizatást. A A mintagazdasszony címet pedig ebben az évben is ki akarom érdemelni.

Nemcsak ez a két asszony, hanem sok-sok ezer asszonytársa is tudja már, hogy a 3 éves terv keretében 95 szülőotthon épült a falvakban és az egészségházak, napközi otthonok százai. Tudják, hogy az 5 éves terv eddigi eredményeinket megsokszorozza és nem kell aggódni sem a munkanélküliség, sem a gyermekek jövője miatt. Az előttünk álló hatalmas épitő munkában mindenki meg fogja találni a helyét. Nem mondjuk többé, hogy „sirva vigad a magyar", hanem azt, hogy „Jókedvűen épit."

(—)

## Ma délután értelmiségi nagygyűlés Debrecenben

**Dr. Andics Erzsébet és Boldizsár Iván a szónokai az értelmiségi nagygyűlésnek**

A debreceni értelmiség hatalmas nagygyülése **pénteken délután fél 6 órakor lesz az Arany Bika nagytermében.** A debreceni értelmiség impozáns seregszemléje lesz ez a gyülés, egyetemi tanárok, tisztviselők, tanárok, orvosok, mérnökök, nevelők teljes számban vesznek részt. Az értelmiség érzi, tudja, hogy a kormányzat mennyit tett az érdekükben, a tudományos státus bevezetése is igazolja, hogy a népi demokrácia kormánya megbecsüli az értelmiséget, az ötéves terv keretében is javítja helyzetüket nagy mértékben, a nagygyülés hatalmas demonstráció lesz a választással kapcsolatban is.

A nagygyülés szónokai: dr. **Andics** Erzsébet egyetemi tanár és **Boldizsár** Iván államtitkár, akik vázolni fogják az értelmiségre váró feladatokat, az időszerü, az értelmiséget közelről érintő problémákat. A pénteki nagygyülés azt is kifejezésre fogja juttatni, hogy az értelmiség a dolgozó munkásosztály mellett áll az országépitő munkában.

## Gyarapszik a megye állatállománya

**Huszonhét termelőcsoport működik Hajdú megyében**

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága tegnap **Domokos** János főispán elnökletével ülést tartott. **Bedő** Zoltán, a mezőgazdasági igazgatóság h. vezetője beszámolt a mezőgazdaság helyzetéről. A jelentés szerint igen kedvezőtlen volt április száraz, szeles időjárása. Csupán 22 mm eső esett az egész hónapban, a sokéves átlagnak csupán 43 százaléka. A hónapvégi zivatarokból is csak a megye kisebb része kapott. A növényzet a fejlődésben visszamaradt. Eddig 483 holdat kellett kiszántani, az őszi rozsvetésekben sárgulás mutatkozik.

A vetési ütemtervet ennek ellenére pontosan teljesitették. A fontos növények: **napraforgó, cukorrépa, lucerna** vetésterülete még nagyobb is az előirtnál.

**A kártevők: répabarkó, vetési bagolypille, bundásbogár, drótféreg már jelentkeztek. Permetezéssel és szedetéssel** megkezdték ellenük a harcot. Az egész vármegyében **jelentőszolgálatot szerveztek.**

**A gépállomások traktoral 18.016** holdat, a szövetkezeti és magántraktorok 2350 holdat szántottak fel, az állami gépek 1640 holdat tárcsázták. **Hét magántraktort szántási kötelezettség elmulasztása miatt igénybevettek.**

Az állatállomány gyarapodik: 22 magyartarka és két alföldi tenyészbikát vásároltak. A szövetkezeti termelőcsoportok 44 tenyésztehenet kaptak, ezzel már 301 tehén van a szövetkezeteknél. 26 tenyészszkant is kapott a vármegye, igy a kanhiány már csak 23 kanra tehető. Most jön még Sopron megyéből 30 tarka bika. 8 alföldi bikát **Nánásra vittek. itt van a legnagyobb alföldi tenyészet. 1723 juh áll már ellenőrzés alatt a szövetkezeti juhászatokban.**

**A megyében a mezőgazdasági igazgatóság jelentése szerint 27 termelőcsoport működik, most alakul meg újabb négy.** Kiemelkedik közülük a **vámospércsi, amely 40 hold szőlőn és 220 hold szántón gazdálkodik.** A közeli napokban négy hajdúmegyei szövetkezeti termelőcsoport silót fog kapni.

## Régen és ma

Választás ! Mit jelent ez a fogalom az úri Magyarországon ? Jelenthet néhányaknak ritkán visszatérő alkalmat a pénzszerzésre, meggazdagodásra, a hatalom elnyerésére, a fényes karrier befutására, az eladósodott birtokok kitisztázására, a kluzsorázottak elnyomottak tömegének még hangosabb és jogilag, „alkotmányosan" alátámasztott leigázására. A kiválságos csak parányi csoportjával szemben a választás a népmilliók számára nem jelentett mást, mint a törvények lábbaltiprását, a közakarat féktelen terrorral való elnémítását, csalást, fondorlatot, panamát, csendőrszuronyt. A választás legfeljebb arra volt jó, hogy a dolgozó nép százezreit s azokat, akik jóhiszeműen még bíztak a törvények erejében, hittek a szép frázisoknak —, rádöbbentse arra, hogy saját hazájukban kisemmizett, jognélküli földönfutók !

Nem nehéz emlékezetünkbe idézni ezeket a régi választásokat. Nem volt régi uraink számára semmi sem drága: a lelkiismeretlen korteshad tele torokból zengte a jelöltek kiváló képességét, nagyrahivatottságát, bölcsességét, hazafiúi szeretetét. Folyt a bor, szemérmetlenül vesztegettek, fígérgettek füt-fát. Az urak nyájassága nem ismert határt. A választási zene-bona, eszem-iszom, csendörterrorral és ha kellett, akkor sortüzzel párosulva mindig el is érte a célt: az urak bejutottak az országgyülésbe, s a nép hosszú ideig sinylette az „uri-muri" nyomait és sebeit.

A népi demokratikus Magyarországon a választásnak óriási politikai jelentősége van. Népünk komolyan, megfontoltan, tudatában jogainak és kötelességeinek készül a nagy alkalomra, amikor hitet tehet szabadon s félelem nélkül az országépités, a haladás, a béke programmja mellett. Nem kell tévúton haladnia a különböző pártok hangzatos szólamai között, impozáns nagygyüléseit nem zavarják meg kakastollas csendőrök, vagy gumibotos legények. Most minden jószándékú, becsületes, népünk felemelkedésének ügyét odaadó gondoskodással és féltő szeretettel szolgáló párt soraiban minden épitő erő egy táborban van: a Magyar Függetlenségi Népfront magasan, büszkén lobogó zászlói alatt sorakozik fel. Május 15-én az ország egymásratalált, testvéri egyetértésben élő népe menetel a Népfront soraiban a boldogabb magyar jövendő felé vezető úton.

## A csordakútba ugrott mert elkártyázta a pénzét

Sárrétudvariban öngyilkosságot követett el **Szabó** Imre 19 éves földmives, Zrinyi-utca 250. szám alatti lakos, a falu határában beugrott a csordakútba. Egy kanász fiú vette észre az öngyilkosságot, segitségért kiáltott, de mire a környékbeliek megérkeztek és kihúzták Szabót a kútból, **már halott volt.**

Megállapitást nyert, hogy Szabó Imre könnyelmű, iszákos, kártyás fiatalember volt: öngyilkossága előtt is három korcsmában ivott **30 forintot elkártyázott** és ekkor határozta el magát, hogy megválik az élettől. Társának meg is mondotta: „Olyat teszek rövidesen, hogy az egész község beszélni fog róla." — Ezután ugrott be a csordakútba.

— **A toto nyereményt** készpénzben kapod meg, abból a nyeremény illetéken kivül semmiféle más levonás nincs. Betétkönyv sincs.

**Május 8-án sétarepülés!**

Menetdij 15.— forint autószállitással együtt.
Menetidő: 10 perc.

Jegyelővétel a repülőtéren reggel 6 órától este 8 óráig. Május 8-án a Magyar Vasuti Forgalmi Rt. jegyirodájában és a repülőtéren.

Autóbusz indulás az Arany Bikától.

**A repülés a legnagyobb élmény!**

MASzOVLET

Magyar - Szovjet Polgári Legiforgalmi RT.

# Földes a három és az ötéves terv tükrében

Földesen a község szülötte, a **nép fia: Medgyessy** István főjegyző áll a község élén. Ugy tekintenek rá a község lakosai, mint a saját szülelkre, vagy testvéreikre. Minden ügyes-bajos dolgukban, családi ügyekben hozzáfordulnak, anácsot kérnek töle. Nagy szeretettel és megértéssel viseli szívén a község, a falu lakosainak ügyét. Amint belépünk a főjegyzői irodába, akkor is éppen tárgyal. Az MNDSz vezető asszonyait látja el tanácsot kérnek töle. Nagy szeregyülésekre vonatkozólag.

Vele beszélgetünk a több mint hatezres lélekszámú községnek arról az eredményeiről, melyet a hároméves tervben elért és arról, hogy mit vár az ötéves tervtől, illetve mit akar megvalósítani a község az ötéves tervben.

— A háború ebben a községben is nagy pusztítást vitt végbe. A templom és tornya is erősen megrongálódott. A községháza, a községi és tanyai iskolák épületében és berendezésében is sok kár esett. A község istállója pedig teljesen leégett. Azonban a község szorgalmas, igyekvő szívós lakosai a háború nyomait hamarosan eltüntették.

— Az országépítő hároméves **terv nagyban előre vitte a községet a fejlődés és a boldogulás útján, az ötéves terv pedig teljesen meg fogja változtatni a község arculatát.** S vele együtt új élet indul meg ezen a földön is.

— A hároméves terv eredményeként állították helyre a **debreceskei úti tanyai iskolát és tanítói lakást a mult év nyarán, úgy hogy ott a tanítás 40 tanyai gyermek részére meg is indult.** Kulturát terjesztenek a tanyavilágban lakó parasz gyermekek számára. Tizenötezer forintot fordítottak a tanyai iskola rendbehozatalára, míg a községi iskolák építkezési költségeire 32.000 forintot ruháztak be. Igy világos, szellős tantermek fogadják be az új magyar élet reménységeit, s nevelik jó közösségi szellemben őket a demokratikus szellemű tanítói.

— **Az ivóvízellátásra nagy sulyt helyezünk.** Az újonnan kiosztott házhelyeken új kút létesítésére tízezer forintot fordítunk. Egy másik ártézi kút furására pedig hétezer forint szerepel a költségvetésben.

— A háború alatt leégett istálló a régi helyen megnagyobbítva és korszerűbbé téve felépült, s ki lett bővítve fedeztetési állomással. Rendbehozták a községháza előtti díszkert ést és a templomkertet parkírozták.

— A „vitéz" **Kiss István-féle** elhagyott épületben most a tavasz folyamán rendezünk be a modern kor követelményeinek megfelelő **egészségházat szülőszobával.** Igy megszünik az, hogy a szülés előtt álló nőket a debreceni vagy a berettyóújfalui kórházba kelljen vitetni. A püspökladányi **járási szeretetház** létesítéséhez tizezer forintal járult hozzá a község. De a község szociális és közegészségügyi védelmét szolgálja a tízezer forintos beruházással megvalósított egészségvédelmi tanácsadó.

— Biztositotta a hároméves terv **a község tűzbiztonságát és tűzoltószerek pótlását** és beszerzését a közel másfélezer forintos beruházással. Háromezer forintot ruháztak be a vágóhíd helyreállítására.

— Ezek nagy vonalakban a hároméves tervben elért eredmények.

— Nagy várakozással tekint a község az ötéves terv elé, és sokat is vár tőle. Legjobban reméli az ötéves tervtől a nehezen várt **villanyt.** Kétszázezer forint van előirányozva és áll rendelkezésre erre a célra.

— **Másik fontos és hasznos terv a nagyarányú fásítás. Az ötéves terv keretében jövőre mintegy tizenötezer facsemetét akarnak elültetni. A község déli részén, az úgynevezett Völgyháton a gyomos, szamártövises libalegelőnek sem alkalmas hepehupás terület, mely nyolcvan holdat tesz ki, teljesen be lesz fásítva.**

— A községnek azon a részén, **ahol még tárda nincs, így a Magosparti és a Bocskayról elnevezett újtelepen betonjárdát építnek.**

— Az ötéves tervnek mégis csak legfontosabb része legelsősorban az **ivóvízellátás. Három új mélyfúrású kutat** fognak létesíteni. Százhúszezer forint van erre a szociális célra előirányozva.

— Igen jó elgondolás az ötéves tervben a **piactér rendezése. Berendeznek egy vásárcsarnokot s ide áttelepítik a hetipiacot.** Igen-igen ötletes és korszerű elgondolás ez, mert így télen-nyáron, csőben-sárban is meg lehet tartani a hetipiacot. A baromfipiacot pedig a leendő vásárcsarnok és a volt Hitelbank közötti területre akarják áthelyezni.

A községben a Nagytemető-utcában sokszor tengelyig érő sárban járnak a szekerek. Ezt a máskülönben is forgalmas utcát, a temető bejáratáig kikövezik, s az új temetőbe hullaházat és ravatalozót építenek.

Hatalmas összeget fordítanak szociális és közegészségügyi célok megvalósítására, így elsősorban **orvosi lakás építésére százhatvanezer forintot.** Nyolcvanezer forintot **iskolafürdő létesítésére és harmincezer forintot iskolafogászat berendezésére. Kultúrház építésére kétszázezer forint szerepel a költségvetésben.** Három új mélyfúrású kút létesítésére hatvanezer forintot, hidak, átereszek javítására ötezer, tenyészkan ólak építésére hatvanezer, vásártér rendezésére ötezer, jégverem létesítésére huszonötezer, tűzoltószertár építésére ötvenezer, községi széna,szalma magazin építésére harmincezer forint szerepel a költségvetésben.

Az ötéves terv nagyban elő fogja segíteni e fejlődő község lakosait a boldogulás, a szebb és jobb jövő megvalósulásában.

## 80.000 falusi dolgozó kap villanyt Biharban

Épül a karcag—püspökladányi 16 kilométer hosszú távvezeték, amely világosságot visz Bihar megye kisközségeibe. A 22.000 voltos vezeték megépítésével még ebben az évben villanyt kap Bihari, Báránd, Sárrétudvari, Szered, Biharnagybajom, Nagyrábé, Biharlorda és Bakonyszeg.

Egymás mellett, egymás munkáját kiegészítve dolgozik a földmunkás a szerelővel. A földmunkások átvették az ipari munkások lendületét. Ütemes munkájukkal már eddig az előirányzott költségek nagy százalékát takarították meg. Munkájuk eredményeként 80 ezer falusi dolgozó jut villanyhoz.

## Kétszer is felgyujtották egy erdőőr házát

Gyujtogatási ügyben folytat nyomozást huzamosabb idő óta a hajdúböszörményi rendőrség. A közel multban Hajdúböszörmény határában a várostól négy kilométernyire, a Hajdúböszörményi Állami Erdőgazdaság területén **két izben is tűz támadt,** kigyulladt **Ignáth** András erdőőr lakása, majd pár nap múlva a tengerigóréja, magtára is. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel tudták eloltani és megakadályozni, **nehogy leégjen az állami erdő is.**

A vizsgálat során több olyan adat merült fel, hogy **a két tüzet gyujtogatás okozta.** Ignáth a tél folyamán **állandóan üldözte a fatolvajokat és ezek közül valamelyik bosszúból gyujtotta fel a lakást, magtárt.** Ignáth betegsége miatt kórházi ápolás alatt van, nem tartózkodott odahaza, mikor a gyujtogatás történt. A fatolvajok bosszúját bizonyítja az is, hogy pár nappal ezelőtt **Ignáth istállójába is behatoltak ismeretlen egyének és a lovát a farkánál fogva az ajtóhoz kötötték.** A rendőrség nyomozása során olyan adatokra bukkant, amelyeknek alapján remény van a tettesek mielőbbi kézrekerítésére.

A két tűzesetnél a kár tízezer forintnál több.

## Uj kinevezésekkel enyhül a tanítóhiány a megyében

A tanfelügyelőség jelentése szerint **április hónapban 27 új tanerőt nevezett ki Hajdú vármegyébe a vallás- és közoktatásügyi minisztérium.** Az új kinevezések enyhítették a tanítóhiányt, bár **még mindig 65 új nevelőre van szükség a megye iskoláiban.** Igy Nádudvaron 7, Hadházon, a gyermekvárosban 3, Földesen 4, Hajdúszováton 4, Kabán 4, Egyeken 5, Püspökladányban 8, Tetétlenen 2, Tiszacsegén 2, Vámospércsen 2, Nyirmártonfalván 1, Józsán 4, Fülöpön 2, Sámsonban 2, Böszörményben 6, Dorogon 2, Nánáson 2, Mikepércsen 1, a debreceni gyermekvárosban 4 tanerő szükséges még.

## Kétezer középparaszton segített Hajdu megyében a kormány

Ismeretes, hogy **Rákosi Mátyás** indítványára a miniszterlanács a **mezőgazdaságfejlesztési hozzájárulás fizetése alól felmentette azokat a középparasztokat, kiknek földje 25 holdat nem halad meg és adóalapjuk nem több 350 aranykoronánál.** Hajdú vármegye közigazgatási bizottságában tegnap **Kecskés** János kérdést intézett dr. **Csire** Ferenc pénzügyigazgatóhoz, hány középparasztot érint a kormánynak ez az intézkedése. A pénzügyigazgató válaszában közölte, hogy mintegy **kétezer középparaszt van Hajdú megyében, akinek a rendelkezés értelmében már nem kell mezőgazdaságfejlesztési hozzájárulást fizetnie. Az így elengedett hozzájárulás értéke 260 vagon búzát tesz ki.** Ez is mutatja, milyen nagy segítséget jelentett a megyei középparasztságnak a **Rákosi** Mátyás kezdeményezésére hozott miniszterlanácsi határozat.

## Elfogtak egy debreceni ékszertolvajt

A budapesti rendőrség elfogta Szebellédi Teréz Csend utca 22. sz. lakost, aki sorozatos ékszerlopásokat ismert be. Többek között elmondotta kihallgatása során, hogy Debrecenben egyik Nagytemplom közelében levő ékszerüzletből értékes aranyláncokat lopott el.

A rendőrség bünügyi osztálya felhívja a károsult ékszerészt, hogy jelentkezzen a rendőrségen a földszint 41. szobában a hivatalos órák alatt.

## Uj iskolatábla és érte járó köszönet

A Holló János-utcai állami általános iskola részére a kefegyári dolgozók iskolai táblát készítettek, amelyet május 1-én adtak át az iskola részére. Ma már az új táblán írnak gömbölyded betüket a kis iskolások és boldogak, mert ajándékba kapták a táblát. Hálából levelet küldtek a kefegyáriaknak, amelyet közlünk:

„Kedves Kefegyári Dolgozók! Engedjétek meg, hogy ezúton mondjunk köszönetet mindnyájatoknak azért a példás munkátokért, mellyel bebizonyítottátok, hogy a boldogabb, szebb jövő építéséből kiveszitek részeteket nemcsak szorgalmas munkátokkal a gyárban, de önfeláldozó, épitő cselekedeteitekkel is. A Holló János-utcai állami általános iskola köszöni, hogy segítségére voltatok kis iskolás gyermekeinknek, a szocializmus apró palántáinak nevelésében. Szívetek, lelketek szeretetéről tanuskodik a nagyszerű cselekedet és amikor köszönettel fordulunk felétek, azt kívánjuk mindnyájatoknak viszonzásul kedves ajándékotokért, érezzétek magatokon mindig annak a 67 elsőosztályos gyermeknek könnyes boldog szemét, amikor az új gyönyörü táblát megpillantották és legyen előttetek mindig az a boldog gyermeki arc, amikor először fogta a kezébe a krétát és írt a Ti kedves ajándékotokra Május elsejét emlékezetes épitő munkával örökítettétek meg. További jó munkát kívánunk, hogy együtt építhessük a szocializmust. Bereczky Sándorné."

—oOOo—

**— Ha nem veszel toto szelvényt nem is nyerhetsz.**

## Hároméves terv a Szovjetunió állattenyésztésének fellendítésére

A Szovjetunió kormánya hároméves tervet dolgozott ki az állattenyésztés fejlesztésére. A hároméves terv szerint 1951-re 1948-hoz képest legalább másfélszeresen emelni kell a hús, zsír, tej és vaj és tojás, valamint a bőr, gyapju és a könnyüipar egyéb mezőgazdasági nyersanyagainak termelését. 1949. év végére legalább 24 millióra kell emelni a szarvasmarhaállományt. A szarvasmarhaállomány 1950 év végére legalább 28 millióra, 1951. év végére 34 millióra emelkedik.

## Hirdetmény a legelőbér leszállításáról

A városi tanács értesíti az érdekelt lakosságot, hogy a füzfacsőszházi, köntösgáti legelőkön a legelő bért 100 forintról 80 forintra szállította le, érintetlenül hagyva azon korábbi intézkedést, hogy akinek tulajdonában, vagy birtokában lévő mezőgazdasági ingatlana a 15 holdat meghaladja, a 80 forintos legelőbéren felül annak még 30 százalékát, akinek pedig a 30 holdat meghaladja, a 80 forintos legelőbéren felül annak még 40 százalékát köteles megfizetni. Aki korábban 100 forintos legelőbér mellett váltott hajtócédulát, azok részére a városi tanács a különbözetet visszautalja

## A Kossuth rádió vasárnap hangképeket ad a celldömölki Népfront gyülésről

A Kossuth-rádió május 8-án 19.30 órás kezdettel hangképeket ad a Népfront celldömölki választási gyüléséről, Rákosi Mátyás, Dobi István és Erdei Ferenc beszédéből.

A vasárnapi magyar—osztrák labdarugómérkőzés első félidejét 17.30 órás kezdettel a Petőfi-rádió, második félidejét 18.30 órás kezdettel a Kossuth-rádió közvetíti.

## Felhívás Anyák napja megünneplésére

Ismételten felhívjuk az összes óvodák, általános-, közép- és szakiskolák figyelmét arra, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelete szerint az Anyák napját ünnepélyes külsőségek között tartsák meg. Az ünnepély időpontja május 8-án délután 3 óra. Azok az iskolák, melyek az ünnepély műsoranyagát nem kapták volna meg, azonnal jelentkezzenek a vallás- és közoktatásügyi minisztérium IV/5. ügyosztályán Budapest, V., Hold-utca 16. szám IV. em. 467. ajtó.

## Két órás szabadtéri énekmüsor a Déri téren kórusok közreműködésével

A MINSz — Magyar Ifjúsági Népi Szövetség, — amely az ifjúságot tömöríti magában hatalmas megmozdulásra készül: **vasárnap, május 8-án Debrecenben, a Déri Múzeum előtt 10 órakor zenekari kisérettel kétórás szabadtéri énekműsort ad ifjúsági kórusok közreműködésével.** Lelkesen folynak már napok óta a próbák a MÁV műhelyben, éppen úgy, mint a tanítóképzősöknél, a SzIT ifjaknál. Az úttörök énekkara dobszó, furulyaszó mellett gyakorol és készül a vasárnapi szabadtéri dalos délelőttre. Hatalmas tömegkórus szerepel vasárnap a Déri téren: A MÁV forgalom zenekara hangjai mellett a MEFESz dalárda, az Úttörök dalárdája, a Tanonciskola énekkara, Ipariskola vegyeskara, a vagongyári SzIT kórus, a Diákszövetség énekkara, a MINSz valamennyi szervezetének kórusai szerepelnek, **a munkásifjak, úttörők, egyetemisták, diákok.** Egymásután csendülnek fel magyar nép dalai, forradalmi és munkásindulók. Uj ifjúság hangját halljuk, azokét, akik dolgoznak az új honfoglalásért, a szocializmus építéséért, az ötéves terv sikeréért. **Az egységes ifjúság megmozdulása lesz ez,** amely a Népfront mögött áll, fegyelmezetten vonul fel és a dal szárnyain köszönti a közönséget.

## Mindenki kortese

**Irta: Bánffy Miklós**

(**Bánffy Miklós,** a régi erdélyi magnásvilág jó ismerője hatalmas regény trilógiájában a „Megszámláltattál" című könyvében hiteles képet ad a századeleji úri Magyarország bűnös közéletéről és a megindul- országbomlásról. Itt következő kis rész a régi választás egyik legjellegzetesebb alakját a kortest mutatja be.)

1905. január 5-én Tisza feloszlatta a képviselőházat és az új választásokat 28-ra tüzte ki. Ezokból a fiatal Abády Bálint gróf a havasi kirándulást elhalasztotta februárra, mert a programmbeszéden akart dolgozni, minthogy mégis vállalta a jelöltséget Lélbányán. Megválasztását a kitünő üzleti érzékü Azbej ügyesen rendezte és nagyon okosan.

Élt akkor Erdélyben egy Cseresnyés Jankó „hét szilvafás" kisnemes. Fiatalos ember még. Rövid ideig gyakornok volt a vármegyén, onnan, nem világos miért, de kisvártatva kiletették. Azóta mindenfajta dolgot vállal. Ügynökösködik réha, biztosításban, lóvásárban, ócska cséplőgéppel, vagy borjuval, más üzletekben is.

néhány polgár sö étkék zekében, meg néhány condrás is, mert Cseresnyés Jankó minden rendü emberből válogatott össze delegátusokat. Magukkal írást is hoztak, melyben kétszáz aláírással könyörögnek a grófi képviselőjükhöz, hogy el ne hagyja őket.

bíró — ő polgármesternek szólította magát — beszédet tartott, mellyel Cseresnyés Jankó kortes meg nem elégedvén, maga fogott beszédbe, amiben minden volt, ami csak kellett a magyarnak, volt szó benne átkos németről, ezeréves alkotmányról, dohányengedélyről, Kossuth Lajosról és adóról, Abády Bálint gróf nagyogó őseiről és a sóskutak korlátlan használatáról.

A fiatal grófot akaratlan is meghatotta ez a tömeges ragaszkodás személye iránt és vállalta a mandátumot eddigi programmja alapján, mint 67-es pártonkivüli. Programmbeszédét január 14-én tartotta, a községháza emeleti ablakából a lélbányai piacra sereglett néphez. A lelkesedés nem volt nagy, itt ott éljeneztek ugyan egyesek, de a legtöbben némák maradtak, sőt valami halk morgás is hallatszott itt-ott.

# Boldog erős népet szabad független hazában!

## Képviselőjelöltjeink mondják...

### Kiss Ferenc:

## Ötéves terv: emberibb munka, nagyobb darab kenyér!

Kiss Ferenc debreceni kilencgyermekes kisparaszt család gyermeke. Fiatalsága, mint abban a rendszerben minden parasztgyermeké, mostoha volt. Elemi iskola után a mezőgazdasági dolgozók életét élte, dolgozott látástól vakulásig mindig, míg életébe, mint annyi százezrekbe, bele nem szólt az első világháború. 17 éves korában elvitték a frontra az akkori halálgyárosok és népellenes népvezetők. 1918-ban jött haza. Rávetette magát kis földjére, azt felvirágoztatta és csakhamar széles körben kitűnő mezőgazdasági szakembernek ismerték el. **Különösen a gyümölcsösök betelepítésének kérdésével, a Kert-Magyarország problémáival foglalkozott behatóan.**

**A felszabadulás megbozta számára is a lehetőséget, hogy bekapcsolódjon a népért folyó nagy munkába.** Évek óta fejt ki aktív tevékenységet a Független Kisgazda Pártban, melynek 1948-ban debreceni tanyai szervező titkára lett. — 1949 február óta a városi szervezet titkára. A DEFOSz hajdúmegyei elnöke. Mint ilyen a megye községeiben fáradhatatlanul végzi értékes felvilágosító munkáját. — A Függetlenségi Népfront megalakulásakor a megyei bizottság tagjává választották.

— Eddigi munkásságommal is — mondja Kiss Ferenc — mondhatni egész életemben a dolgozó nép problémáinak enyhítéséért törekedtem. **Mint kisgazdapárti embert különösen a középparasztság helyzete és beka.solása népi demokráciánk építő munkájába, foglalkoztatott. Munkám arra irányult elsősorban, hogy a középparasztság belássa, helye a többi dolgozó paraszt oldalán van és minden mellékszempontot félretéve, egész lélekkel álljon be a sorba az ötéves terv sikeréért a munkásosztály vezetésével folyó munkába. Kettőzött szorgalommal, minden erejével vegye ki részét abból a hatalmas építő munkából, melyet egy szebb, boldogabb szocialista Magyarország felépítéséért vívunk.**

— A hároméves terv óriási eredményeket hozott a dolgozó parasztság életében is. **Olyan eredményeket, melyeket a munkásosztállyal szoros szövetségben való munka nélkül elképzelni sem lehetett volna.** Én, mint aki Hajdú megyét egészen jól ismerem, összehasonlítva a felszabadulás előtti állapotokkal a dolgozó parasztság életét, nyugodt lélekkel mondhatom: hihetetlenül nagy a különbség a kettő között. Ezt látni kell! **Mindez azonban csak kezdet, mezőgazdaságunk igazi korszerűsítését és ezzel kapcsolatos átállítását tulajdonképpen az ötéves terv van hivatva megvalósítani. Különösen kiemelkedőnek tartom az ötéves terv keretében az öntözőművek létesítését, mely a Tiszántúlnak, szűkebb hazánknak, a lehetetlen időjárását van hivatva megjavítani. Öntözés, szövetkezés, gépesítés: emberibb munka, nagyobb darab kenyér** — A nagy változásoknak talán legszebb szimbóluma a Hortobágy, mely a multban csak a színes délibábok hazug képét mutatta, most pedig a dolgozó nép számára termi bőven az élelmet, mert mint Rákosi Mátyás nagy beszédében mondotta: legfőbb érték az ember s a népi demokrácia mindent a dolgozó ember szolgálatába állít.

— **Belpolitikai életünk a Népfront megalakulásával a teljes együttműködés jegyében folyik. Az áldatlan pártvillongások helyét is az alkotó munka tölti ki.** Ma a magyar nép minden alkotó tényezője felsorakozik a Népfront zászlója alatt, hogy kivegye részét a ránk váró, jövőépítő munkából. — Az ötéves terv hihetetlen előnyöket nyit meg a dolgozó nép előtt, amire még csak gondolni sem mert. **Éppen ezért kötelessége hazája és társai érdekében minden dolgozónak az elkövetkezendő május 15-i választáson szavazatát a Népfrontra leadni!** — fejezte be nyilatkozatát Kiss Ferenc.


CSOKONAI SZÍNHÁZ

Pénteken este fél 8 órakor

**Víg özvegy**

Lehár Ferenc nagyoperettje 3 felvonásban


### Kanda Zsófia:

## Eddig is a népért dolgoztam, ezután is a népet szolgálom!

Hajdúnánási születésű, egyszerű parasztszülők gyermeke Kanda Zsófia, aki az új országgyűlés egyik női képviselőjelöltje. Most **az MNDSz megyei titkára** és női vonalon már eddig is értékes munkát fejtett ki, személyében arra érdemest jelöltek a megválasztandók közé.

Mint egyszerű parasztlány csak öt elemit tudott elvégezni. **Édesapját még az első világháborúban elvesztette.** Akkor négyhónapos volt. Majd később édesanyja újból férjhez ment és nyolcan lettek testvérek. Szegényes körülmények között éltek s alighogyi felnőtt, napszámba kellett mennie, hogy keresetével hozzájáruljon a család fenntartásához. A felszabadulásig állandóan mezőgazdasági bérmunkás volt.

A felszabadulás után született a gazdasági cselédi sorból a **demokrácia kiemelte és 6 hold földet juttatott neki.** Meggyőződésből lépett be a Magyar Kommunista Pártba és min. aktív pártmunkás dolgozott. Később **az UFOSz megyei titkára lett,** majd pártiskolákat végzett. A tagfelülvizsgálatok során Hajdúnánáson a bizottság elnöke volt. Ezévben lett az **MNDSz megyei titkára és nagy megelégedésre tölti be tisztét.**

— Az új országgyűlés most már valóban a nép országgyűlése lesz — mondja Kanda Zsófia. — Nem lesznek pártvillongások, hanem egységes akaratával igyekeznek a magyar nép sorsát javítani és az ötéves terv célkitűzéseit. mielőbb megvalósítani a nép képviselői, akiknek **hivatás lesz a népet szolgálni.** Én eddig is a népért dolgoztam, ezután is népet szolgálom.

Kanda Zsófia kérges tenyerű parasztlány. Bérmunkás volt a régi világban, de ma a népet világosítja fel. Nővonalon végez nagy munkát. Szeretik is mindenütt, mert mint megyei titkár nem szakadt el a néptől, ma az övéivel van együtt — a néppel.

## Dolgozó parasztságunk tervszerűen befejezi a vetési munkákat

**Az ütemterv szerint a vetési munkák befejezéséig még egy hónap áll rendelkezésre, de május 1-re a tavaszi vetési előirányzat szerint bevetendő szántóföldnek már csak 12.6 százaléka várja a bevetést, 87.4 százalékban már teljesítették az előirányzatot.**

**A rizsvetés, dohányültetés ideje még nem érkezett el, a kukorica, burgonya és napraforgó vetésnek mintegy 10 százalékát kell elvetni, a megyék közül első helyen Szolnok megye áll, a tavaszi előirányzat 99.2 százalékos teljesítésével, 2. Nógrád 99.0, a 3. Bihar 97.6 százalékos teljesítménnyel.**

## Tíz választási nagygyűlés lesz vasárnap Hajdú megyében

A választás előtti utolsó vasárnapon Hajdú megye tíz községében hatalmas Népfront-gyűlések lesznek.

**Józsán 11 órakor** Csorvási Lajos és Domokos János; **Hajdúdorogon** délután 4 órakor Ries István és Zilahi Tibor; **Hajdúnánáson** délelőtt 11 órakor Ries István és Zilahi Tibor; **Hajdúszoboszlón** délelőtt 11 órakor Czifra Sándor és Kiss Ferenc. **Kabán** 11 órakor Kecskés János; **Tetétlenen** 11 órakor Tokaji József s Rédei Ferenc; **Haldúsámsonban** 11 órakor Oláh Imre és H. Nagy Gábor; **Hajdúhadházon** 11 órakor Sándor László és Barzsa János; **Tégláson** 11 órakor Major Gyula és Cs. Nagy Júlia; **Budaábrányban** 11 órakor Fehér Lászlóné és Dusicza Ferenc; **Nádudvaron** délután 4 órakor Szabó István tart MDP nagygyűlést.

## Hová lehet olcsó jeggyel utazni a nyáron?

**Nyári utazási kedvezmény 110 fizetővendéglátó községbe**

**A MÁV hivatalos lapja ma közli a nyaralók részére engedélyezett visszautazási menetkedvezményeket, amelyeket az idén a közlekedési kormányzat jelentősen kiterjesztett. Míg az előző évben ez a visszautazási kedvezmény csak a balatoni s velencetavi nyaralásoknál volt igénybevehető, addig most kiterjesztették ezt a kedvezményt bármilyen távolságból érkező olyan bel- és külföldi utasokra is, akik hét napnál többet töltenek üdülés céljából Hajduszoboszlón, Harkányfürdőn vagy Miskolc-Tapolcafürdőn.**

**De igen nagyjelentőségű a fizetővendéglátó községek szempontjából az új rendelkezés, mert körülbelül 110 fizetővendéglátó községre is kiterjed a nyaralók visszautazási kedvezménye, miáltal május 1. és Október 21-ike között ezekben a vendéglátó községekben lényegesen nagyobb idegenforgalomra lehet számítani.**

**A menetdíjkedvezmény igénybevétele szempontjából figyelembejövő községek között szerepel egész sereg ismertebb nyaralóhely, mint Agglelek, Bakonybél, Bakonyszentlászló, Balf, Bodajk, Bükkszentkereszt, Erdőbénye, Esztergárda, Mád, Mátrakeresztes, Mátraszentimre, Nagyborzsöny, Nógrádverőce, Parád, Pécsvárad, Rábagyarmat, Recsk, Sárospatak, Somosköújfalu, Tállya, Tokaj, Velem, Újszeged, Visegrád, Zebegény és Zirc. A nyaraló vagy üdülő utasok az odautazásra használt vonatokra csak kétosztályos jegyet váltanak, de kétosztályos kocsikban a kétosztályúnak alacsonyabb kocsiosztályú fél áru menetjegy váltásával utazhatnak vissza. Ugyanilyen kedvezményt vehetnek igénybe a Balatonra utazók és a nyaralók is, akik Hévízfürdőn töltenek megszakítás nélkül hét napot, avagy a velencei tónál töltik el üdülési szabadságukat. Az utazás szempontjából tekintetbe jövő velencetavi állomások: Velence, Kisvelence, Gárdony és Agárd.**

**A hónapos ottartózkodást a gyógy- és üdülőhelyi bizottság annak hiányában a községi elöljáróság az erre a célra rendszeresített nyomtatványon igazolja. A nyomtatvány a budapesti pályaudvarokon is megvásárolható és a vonat érkezésétől számított 24 órán belül kell bemutatni az érkezési állomáson, a teljesáru menetjeggyel egyidejűleg, az igazolás késedelmes bemutatása esetén, az üdülőhelyi bizottság az ott tartózkodást nem igazolja és annak tulajdonosa menetkedvezményre nem jogosult. A visszautazás legkorábban a megérkezéstől napjától a 8-ik nap 0 órájában kezdhető meg. A megérkezés napja első napnak számít. Odautazásnál úgy a belföldi, mint a külföldi utasok az utazást egyizben megszakíthatják. A visszautazásnál az utazást megszakítani nem szabad. Budapesten túl utazók azonban az utazást a fővárosban megszakíthatják. A menetdíjkedvezményt nem igényelhetik a balatonmenti községek gyógy- és üdülőhelyek alkalmazottai és azok akik üzleti vagy kereseti célból tartózkodnak valamely balatonmenti községben.**

— Gazdák gondja: a Szabad Föld gondja!


DEBRECZEN 5. CZ[illegible] 1949 V. 6.

# HIREK

A FRONT A NÉPÉRT
A NÉP A FRONTÉRT!


## Száz évvel ezelőtt

**1849 május 6-án**

kelt Görgey Artur levele, amelyet Klapka honvédtábornokhoz intézett és amelyben szó esik Budavár ostromáról is. Görgey nem ért egyet Klapkának azon javaslatával, hogy hagyja abba Buda ostromát és üldözze a menekülő ellenséget az osztrák határon túlra. A levél szerint az ostrom feladását az egész világ olybá venné, mintha azzal saját gyöngeségünket nyiltan bevallanók, „mert az ellenség még mindig úgyszólván keblünkön tartja lábát, ez hadműveleteinkben kiszámíthatatlan akadályt képezhetne!" Klapka honvédtábornok különben ezen a napon, vasárnap vette át Debrecenben a hadügyminisztérium vezetését Mészáros altábornagytól, mint a tulajdonképeni hadügyminiszter, Görgey helyettese.

—(o)—

— **Várható időjárás:** Mérsékelt déli, délkeleti, később élénkebb délnyugati szél, változó felhőzet, többfelé főleg délen és nyugaton záporeső, zivatar. A meleg mérséklődik.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Nap" Vöröshadsereg u. 1. sz. — „Sztankay" Szent Anna u. 64. sz.

**RÁDIÓMUSOR, Péntek.** Kossuth-rádió 6: Falurádió, 6.30: Hanglemezek, 7.30: Könnyű zene, 7.45: Előadás, 8: Hanglemezek, 11.30: Zenekari művek, Du. 12.15: Szalonzene, 1: Asztali muzsika, 2.15: Gordonka, 2.45: Keringő, 3.30: Szív küldi szívnek szívesen, 4: Rádióiskola, 4.40: Marxista-leninista negyedóra, 5.10: Szovjet napok, 5.20: Szív küldi szívnek szívesen, 6.15: Operettrészletek, 7.30: Falurádió, 8.50: Zenekar, 11: Tánczene. — **Petőfi-rádió.** 7: Zene, 7.20: Okosan szeressük a gyermeket, 7.50: Vidám zene, 8.15: Magyar nóták 9: Jazz, 10.15: Hangszerszóló, 10.50: Rádióiskola Du. 2.30: Ének, 3: Sári bíró, Vigjáték, 4: Jazz, 4.40: Hangos ujság, 6: Rádiót a dolgozóknak, 6: Ifjúság hangja, 6.20: Lengyel táncok, 6.30: A dalirodalom remekei, 7: A rádió népiskolája, 7.30: Az ész hajtja járt. Vigjáték, 8.30: Nyitány, 8.45: A hároméves terv alkotásai, 9.45: Kíváncsi mikrofon, 9.50: Zenés utazás a grúzok földjén, 10.30: Szív küldi szívnek szívesen.

— **A debreceni államügyészség új vezetője,** Derecskei János államügyészségi elnök május 11-én érkezik Debrecenbe és foglalja el új állását.

— **Helyszíni szemlét tart a debreceni államügyészség a beretyóújfalui gyilkosság ügyében.** Kovács Imre váncsodi földmíves a beretyóújfalui állomáson a sínek mentén csizmával agyonrugdalta Fónagy Imre 44 éves váncsodi gazdálkodót, akivel előzőleg összetűzött afelett, hogy vonaton, vagy gyalog utazzanak haza Váncsodra. Dr Asztalos László államügyész folytatja le a helyszínen a vizsgálatot és aztán dönt az igazságügyi hatóság, hogy rögtönítélőbíróság elé kerüle Kovács Imre és szándékos emberölés, vagy halált okozó súlyos testisértés miatt állítják a bíróság elé.

— **6000 forintos bőröndlopás a debreceni pályaudvaron.** Németh Szilveszter, Szinnyei Merse-utca utca 11. szám alatti lakosnak ismeretlen tettes a debreceni nagyállomáson ellopta böröndjét 6000 forint értékű ruhaneművel. A tettesnek nyomában van a rendőrség.

— **Malactolvajt vett őrizetbe a debreceni rendőrség** Rácz Géza Zádor utca 4. sz. lakos személyében, aki Hajdúszoboszlón Ujhelyi Sándor udvaráról ellopott egy malacot.

— **Borjut és sertést vágott engedély nélkül.** A debreceni rendőrség őrizetbe vette Nagy László 36 éves tiszafüredi lakost, aki négy sertést és egy borjut levágott engedély nélkül, húsát feldolgozta és eladta. A közellátás érdekeit veszélyeztető bűncselekmény miatt indult ellene eljárás.

— **Betörőzsen letten értek két 14 éves leányt.** Tetten érték és elfogtak két fiatalkorú 14 éves leányt, akik Péter Károly rendőrőrhadnagy Szent Anna utca 22. sz. lakásába behatolva onnan lopni akartak. A két tettest átkísérik a fiatalkorúak bíróságához.

## Szabó István vezérőrnagyi kinevezése

Szabó Istvánt, a Magyar Dolgozók Pártja volt hajdúmegyei titkárát Farkas Mihály honvédelmi miniszter előterjesztésére a köztársaság elnöke vezérőrnaggyá nevezte ki. Szabó István néhány hónapja a honvédelmi minisztériumban teljesít szolgálatot, eredményes működésének jutalma a kitüntetésszámba menő előléptetés. Debrecenből és Hajdú megyéből sokan fejezték ki levélben és személyesen jókívánságaikat Szabó Istvánnak, aki a felszabadulás utáni években Debrecenben és a megyében nagy népszerűségre tett szert, következetesen a nép érdekeit szolgáló munkája révén.

— **Bika és kan apaállatokat tartásra vállalók** jelentkezzenek a városgazdai hivatalnál Városháza félemelet 1. számú szoba. Gazdasági intéző.

— **Felhívom mindazoknak a figyelmét, akik az 1947-es választás óta lakóhelyüket változtatták s új lakásuk címét a választási névjegyzék kigazítása során f. évi március havában nem jelentették be s emiatt lakóhelyük névjegyzékébe felvéve nincsenek, ebben az esetben, ha a volt lakóhelyük választási névjegyzékében szerepelnek, úgy a régebbi lakóhelyük szerint illetékes szavazatszedő bizottság előtt szavazhatnak.** Ménes János polgármester.

— **A városismertető és idegenvezetői tanfolyam soronkövetkező előadását** ma, pénteken délután 5 órakor a Déri Múzeum előadótermében dr. Erdegh Géza egyet. tanársegéd tartja „Debrecen településföldrajza idegenforgalmi szempontból" címmel.

— **Hadifogság meséjével szélhámoskodott.** A debreceni törvényszéken a büntetőegyesbíró csütörtökön tárgyalta Bajdó Kálmán debreceni börkereskedőségéd családi, lopási és sikkasztási bűnügyét. Bajdó azzal a mesével, hogy most tért haza hadifogságból, nyolc helyről ruhát, csizmát, stb. csalt ki, azonkívül pénzkölcsönt vett fel, a vásárlásra átvett pénzt elsikkasztotta, egy helyről órát és más ingóságot is elvitt. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után Bajdót 6 hónapi börtönre ítélte.

— **A Szovjetunióban nagy lelkesedéssel folyik a negyedik állami nemzetgazdasági fejlesztési, újjáépítési kölcsön jegyzése.** A legtávolabbi vidékeken is nagygyűléseken jelentik be a dolgozók csatlakozásukat a hazafias mozgalomhoz.

— **Jáva és Szumátra szigeten** továbbra is kemény harcok folynak a holland csapatok és az indonézek között.

## Gyászrovat

Fájdalommal jelentjük, hogy Ádám János nyug. postaaltiszt 71. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozójából. Gyászolják: bánatos felesége, fia János nejével, gyermekével, unokahuga, keresztfia és rokonai. Lakás: Magoss György tér 6. Bartha végzi.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

**Csóré Imre**

nyug postaszakaltiszt

65 éves korában elhunyt. Temetése szombaton fél négy órakor lesz 2. Á. ravatalozóteremből. Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei, menye, veje, unokái, testvére, sógorai, sógornői, unokaöccsei, unokahúgai, a kiterjedt rokonság, kartársai, jóbarátai és jószomszédai. Gyászlap helyett is. Lakás: Olah Károly u. 3. Községi Tem. Intézet.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

**Vilmányi Eszter**

67 évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Gyászolják: szerető testvérei, kiterjedt rokonsága. Lakása: Csemete utca 14. Gyászlap helyett is. Bartha végzi.

## A KISOSz kirakatversenyén 160 kirakat vesz részt

**A május hó 7—15-e között lebonyolítandó kirakatversenyen a debreceni kiskereskedők az állami üzletekkel együtt 160 kirakattal vesznek részt.**

A versenyen résztvevő kiskereskedők kifejezésre kívánják juttatni a hároméves terv során elért árubőséget, az áru minőségi javulását és dokumentálni szilárd elhatározásukat, hogy további fejlődésükhöz, az ötéves terv végrehajtásához szükséges békét megvédik. A kirakatok izléses feldíszítésében és a fentebbi szempontok kidomborításában komoly versenyre lehet számítani, amennyiben a kiskereskedők mellett a kirakatrendezők is teljes odaadásukkal, igyekezetükkel résztvesznek.

## Két magyar áldozata van a Torinó labdarugó csapatát szállító repülőgép katasztrófájának

**Bizonytalanná vált az olasz válogatott budapesti játéka**

Megírtuk, hogy a Portugáliában túrázó olasz bajnokcsapat, az FC Torino a portyáról hazafelé, Torinó közelében lezuhant és a gép valamennyi utasa szörnyethalt.

A repülőgép szabályosan megtette a visszaúton—torinói utat, de **a sűrű köd miatt nem tudott leszállni a repülőtérre.** Emiatt Milánó felé indult, hogy itt kísérelje meg a leszállást. A hivatalos vizsgálat szerint **a magasságmérő 2000 méter magasságot mutatott,** de a gép valójában csak 600 méter magasságban repült **A rossz látási viszonyok miatt a gép beleütközött a Torinó mellett lévő Superba falu templomának tornyába, lezuhant és nyomban lángbaborult. Két utas kivételével mindenki szénné égett, nem sokkal később a két utas is belehalt sérülésébe.**

Nagy megdöbbenést keltett szerte a világon a sportolók repülőszerencsétlensége. Az olasz parlament két háza a gyász jeléül felfüggesztette ülését. Zsuli, az olasz labdarugó szövetség főtitkára a rádióban emlékezett meg a tragédiáról. **Jövő vasárnap valamennyi olasz sportpályán gyászünnepséget rendeznek. A torinói csapat tragédiájával bizonytalanná vált a június 12-én Budapesten tervbevett olasz-magyar nemzetek közötti labdarugó mérkőzés megrendezése is.**

Az áldozatok között 26 labdarugó van. A repülőgépben az olasz labdarugás szemefényei voltak: Marzola (aki igen sok szakértő a világ legjobb labdarugójának tartott), Monti, Loik, Bongiorni, Operto, Martelli, Fadini, Grezar, Rigamonti, Ossola, Bacigalupo, Ballirin I. és II., Subert és Egri Ernő, aki edzői minőségben utazott a csapattal. Szörnyethalt a csapat gépen lévő vezetősége is, továbbá három sportujságíró.

A magyar sportolók jól ismerik Subertet, aki a Ganzban játszott és két évvel ezelőtt került Olaszországba. Egri Ernő az egykori Vasas és Hungária játékosa volt.

A hivatalos jelentések szerint 31 az áldozatok száma. A Torino Olaszország kimagaslóan legjobb együttese volt és a futballcsapat pusztulásával az olasz nemzeti válogatottat is súlyos veszteség érte.

## A választói névjegyzékbe való felvétel

Az országgyűlési választási eljárás szabályozása tárgyában megjelent 106.230—1949. B. M. számú rendelet 25. §-a értelmében felhívom mindazokat, akiket választói jog illet meg, valamilyen oknál fogva azonban a választói névjegyzékbe felvéve nincsenek, hogy május hó 6. napjától május hó 9. napjának déli 12 óráig írásban kérhetik a névjegyzékbe való felvételüket. Az erre vonatkozó kérelme a jelzett időben a Városház közgyűlésterm ében kell beadni. A választói jogosultság megállapítása tárgyában a debreceni választási bizottság fog dönteni. A jogosultság megállapítása után azok, akiknek választói jogosultságát a bizottság megállapítja, még május 15-e előtt erről értesítést kapnak. Polgármester.

— **Rádiónap a Szovjetunióban.** 1895 május hó 7-én találta fel Alexander Popov orosz tudós a rádiót. Ezt a napot a szovjet nép a szovjet rádió napjává nyilvánította. A Szovjetunióban országszerte készülődések folynak a rádiónap méltó megünneplésére.

— **Az amerikai kormány** már egy hónappal ezelőtt értesítette Spanyolországot, hogyha kívánja, közvetlen tárgyalásokat kezdhet amerikai kölcsön érdekében.

**MŰSOROKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-tól Bajcsy-Zsilinszky u. 1. szám, Bikabérház.**

— **A Nemzeti Parasztpárt** debreceni vezetősége felhívja értelmiségi tagjait, hogy pénteken délután fél 5 órakor a debreceni értelmiségi nemzeti bizottság által tartandó nagygyűlésen teljes számban jelenjenek meg. Vezetőség.

— **A Vasutas Szakszervezet képzőművészeti kocsija Debrecenbe érkezik.** A Magyar Vasutasok és Hajósok Országos Szabad Szakszervezetének képzőművészeti kocsija Debrecenbe érkezik. Ebben a kocsiban a XIX. és XX. század leghíresebb művei lesznek kiállítva. A kiállítás megtekinthető reggel 8 órától délután 19 óráig díjtalanul. f. hó 7-én és 8-án Debrecen állomás posta csonka vágánya a magyar zenében.

## Közellátás

**Debrecen város Közellátási irodája felhívja a zsírban ellátatlan közönség figyelmét, hogy az 1949. évi május havi kenyárjegy B. szelvényére a henteseknél 30 dkg zsírnakvaló, vagy 20 dkg serlészsír vásárolható 18.20, illetve 19.20 forintos áron.**

—::o::—

## PIAC

**A Rákóczi-utcai piacon** tegnap a felhozatal nagy volt, a vásárlókedv azonban nem volt kielégítő. Az árak a következők: Ella burgonya 30, rózsa burgonya 40, cékla 50, zöldhagyma 20—25, hagyma 40—60, fokhagyma 150—200, sárgarépa 100—120, petrezselyem 100, spenót 250—300, sóska 200—250, zeller 220, kalarábé 60, bab 100—160, torma 100—300, filiér kilónként, saláta melegágyi 70—80, kerti 40—50 filler fejenként, Hónapos retek csomója 30—40 filiér. Spárga 5 forint csomónként.

**Hízott liba és hízott kacsa** 9.50—10.50, tyúk 7—8, pulyka 6—7 forint élősúlykilogrammonként, Sovány liba 65—70, sovány kacsa 35—40, csirke rántanivaló 10—12, paprikásnak való 16—18 forint páronként. Tojás darabonként 45—50 filiér.

**Jonathan** alma 6—8.50, aszalt körte 5.60, aszalt szilva 7.60—8.80, dió 8—9, diófél 28—30 forint kilónként. Citrom darabja 2.70—2.80 forint.

—(o)—

### DÉFOSZ HIREK

Felhívja a DÉFOSz azokat a juhtartó gazdákat, akiknek a repülőtéren juhaik vannak, hogy f. hó 10-én megkezdődik a juhnyírás, amelyért a pásztoroknak 5 forintot kell fizetni, mint pásztor bért.

A DÉFOSz Gazdasági Munkaközvetítő Iroda felhívja azoknak a gazdáknak figyelmét, akik még az új kollektív szerint a mezőgazdasági munkavállaló részére a szerződést nem csinálták meg, hogy f. hó 10-ig még büntetés nélkül csináltassák meg, a DÉFOSz irodájában, Hatvan-utca 4. szám alatt.

—(o)—

### Anyakönyvi hírek

**Születések.** Diós Imre kisbirtokos, Bellegelő 250., Mária. Kardos István npsz., Veréb-dűlő 24., Lajos. Kovács Gyula, kisbérlő, Macs, Ujosztás, László. Ace László, dohánygyári műszerész, Kondor-utca 1., László. Dávid Imre napszámos, Verébdűlő 24., Imre. Körössy Imre, sütősegéd, Nyíl-utca 17., Imre.

**Eljegyzések.** Katona János, kőművessegéd, Kovács József-utca 12—Kamarási Julianna. Kovács József-utca 25. Papp Frigyes, cukorkakereskedő, Sárrétudvari—Nagy Ilona, Péchi-utca 4. Nagy Imre gazdálkodó, Bellegelő 495.—Nemes Róza, Gohér-utca 33.

**Halálozás.** Puskás József földműves, 80 éves, Sámsoni-út 79. özv. Székely Károlyné sz. Keresztes Berta 73 éves, Nyugati-utca 40. — Csóré Imre ny. postaaltiszt, 64 éves Oláh Károly-utca 3.

—x—

### SZERVEZETI HIREK

**Fodrász sakkozók** vasárnap de. 9 órai kezdettel a DSzMTE B-csapata ellen barátságos sakkmérkőzést az Arany Bika üvegtermében, akinek sakkja van hozza magával. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

—(x)—

### KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KISOSz TAGJA HIREI

— **Felkérjük az élőállatkereskedők, tejesek, illatszer és virágkereskedők szakosztályának tagjait,** hogy május 6-án pénteken du. 6 órakor a KISOSz székházának díszteremében megtartandó választási közgyűlésen feltétlenül megjelenni szíveskedjenek.

— **A Kollégiumi Kórus** május 7-i hangversenyére szóló jegyei egyesületünknél is kaphatók. — **Ismételten felkérjük kartársaink figyelmét** arra, hogy a kiskereskedelemben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozó kollektív szerződés április 29-én megjelent az OMB közlönyben és ugyanekkor lépett hatályba. A szerződés megjelenésétől számított 7 napon belül minden kiskereskedőnek be kell szolgáltatnia munkavállalóját, amelyhez szükséges tetvilágosítás hivatalunkban kapható. — **Kiskereskedők figyelem!** Május 8-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Csokonai Színházban a KISOSz központi kultúrgárdája előadja Skvarkin: Az idegen gyermek c. 3 felvonásos vígjátékot. Jegyek a KISOSz irodájában kaphatók. — **Fatékkereskedők szakosztálya** adóközösségi ügyben ma, pénteken délután 5 órakor gyűlést tart. Minden tag feltétlen jelenjen meg. — **Vasárnap este 6 órakor a KISOSz Nyomtató u. 9. sz. alatti székházban táncestet egybekötött műsoros estet rendez, melyre valamennyi szakosztályunk tagjait meghívjuk.**

—(o)—

### KIOSZ HIREK

— **A kávémérő és kifőző szakosztály tagjai,** a május havi lisztutalványt vegyék át az elnöktől. — **A szakosztályi elnökök,** szakosztályi felelősök, a tízes csoport vezetői és a KIOSz aktíva tagjai fontos gyűlésen jelenjenek meg ma este 6 órakor a KIOSz székházban. **Akik a kisiparosok** akik mind a mai napig a KIOSz-ba beiratkoztak de tagkönyvüket még nem kapták meg, nyugtájukkal és bélyegeikkel jelentkezzenek könyvük átvétele végett. Ez vonatkozik azokra is akik a számbavételen jelentkeztek, de tagkönyvüket szintén nem kapták még meg.

## SPORT

### Kibővült a vasutas pálya vasárnapi műsora

A debreceni sportközönség vasárnap ismét jó műsort láthat. A D. Lokomotív sporttelepén már kora délutántól késő estig mérkőzések lesznek. Déli fél kettőkor Gyermekváros—Vargakert mérkőzés lesz. Utána fél háromkor Észak—Kelet ifjúsági válogatott labdarugó mérkőzésre kerül sor. Ezt követőleg negyed ötkor UTE—Debrecen válogatott hírverő férfi kézilabda mérkőzést rendeznek. Az UTE az NB I. bajnoka. Fél hatkor Észak—Kelet Köztársasági Kupa mérkőzés lesz.

A válogatott mérkőzés után a két csapat játékosai és vezetői részére bankettet rendeznek. Az északi válogatott értesülésünk szerint autóbusszal vasárnap délelőtt érkezik.

### Magyarország vidéki súlyemelő bajnokságát

rendezi meg a DSzMTE súlyemelő szakosztálya vasárnap délután 5 órai kezdettel a református gimnázium tornatermében. A versenyen a magyar vidék legjobb súlyemelői indulnak és így jó eredményekre, szép küzdelmekre van remény. A debrecenieknek erős edzésekkel készülnek, mert szeretnének jól szerepelni.

### Az ötéves terv: virágzó népi demokrácia, egészséges ország!

### Megnyerte első mérkőzését a IV. ker. ptság csapata!

**IV. kar. ptság—Esztergomi I. harckocsizó ezred 2:0 (2:0)**

**Tegnap délután szépszámú közönség előtt játszották le a nagyerdei Stadionban az első honvédségi Rákosi Kupa labdarugó mérkőzést. A találkozót a debrecenieknek megérdemelten nyerték meg.**

**A két csapat ebben a felállításban vette fel a küzdelmet:**

**IV. kerületi ptság: Bartha — Egri, Barbócz I. — Szűcs, Nagy Lajos, Páskuly — Tóth, Kosik, Ármós, Réti, Barbócz II.**

**Esztergomi I. harckocsizó ezred: Rácz — Petrovics, Kiss — Laki, Hideg Zvagyi — Dóka, Vajda, Oláh, Ackermann, Pintér.**

**Debreceni támadásokkal indult a mérkőzés és látni lehetett, hogy a IV. ker. együttese erőnyomban felette áll ellenfelének. Szép játékkal megérdemelten győzött a csapat. A gólokat Nagy Lajos (11-esből) és Réti lőtte.**

**Jók: Bartha, Szűcs, Nagy Lajos, Tóth, Réti és Páskuly, ill. Hideg, Oláh és Rácz.**

### Jól mozgott a támadósor a válogató-rostán!

A D. Lokomotív sporttelepén tegnap délután az Észak ellen készülődő Kelet válogatottja háromharmados edzőmérkőzést játszott a VAOSz—Postás kombinált ellen. Az első harmadban 2:1, a másodikban 3:1, a negyedikben pedig 4:0 volt az eredmény a válogatott javára. Különösen a harmadik harmadban játszott jól a keleti válogatott s a csapatból a támadósor ötletes játéka tűnt ki. Ekkor Borbély, Maros, Kóczián, Rácz, Vihar összeállításban játszott a csatársor.

Palotás István szövetségi kapitány a tegnapi edzés után keretet jelölt ki a vasárnapi mérkőzésre. A keret tagjai:

Nagy Mihály, Komáromi, Szabó I., Szilágyi II., Szabó II., Csárdás, Teleki, Kámán, Leányvári, Rácz, Kóczián, Vihar, Borbély és Maros (Tisztelők).

Az edzés végén megkérdeztük Palotás Istvánt, hogy mi a véleménye a vasárnapi mérkőzésre vonatkozólag.

— A most látottak alapján bizakodom abban, hogy a D. Lokomotívra épített csapat egységesen fog játszani és sikerül az északiak hegemóniáját megtépáznunk.

### Szombaton lesz a népi kerékpáros verseny!

A Szabadságharcos Szövetség szombaton délután 4 órai kezdettel Debrecenben nagyszabású népi kerékpáros versenyt rendez. A verseny színhelye a Petőfi-tér körüli útvonal. A versenyen résztvehet mindenki, aki nem igazolt versenyzője a szövetségnek. Figyelmeztetésül közöljük, hogy versenygéppel nem lehet indulni, csak szériagépekkel versenyezhetnek az indulók.

Az indítás az MDP megyebizottsági épülete előtt lesz s a versenyzők a villamossínek által határolt útvonalon versenyeznek. A cél is a megyebizottság épülete előtt lesz. A rendezőség felhívja a versenyzőket, hogy a cél előtti kanyarban a tér és a benzinkút közötti részen nem mehet senki. Mindenkinek még kell kerülni a benzinkutat is.

Nevezni ma estig lehet s a rendezőség az üzemek részére nevezési lapokat bocsátott ki, úgyhogy a dolgozók üzemük helyén is nevezhetnek. A férfiak 15 kört, a nők 10 kört futnak le. A verseny időtartama alatt a közúti közlekedés ezen az útvonalon szünetel. A villamos járni fog, de ez nem akadályozza a versenyzőket.

A nagy tömegeket megmozgató népi kerékpáros verseny után motoros versenyt rendeznek, amelyen 100-as, 125-ös és 200-as kategóriákban indulnak neves debreceni versenyzők. A Szabadságharcos Szövetség versenye iránt nagy az érdeklődés.

### Autóbusz is indul az osztrák—magyar

válogatott mérkőzésre, amelyet Budapesten rendeznek meg vasárnap. A különvonaton már nincs hely, a nagy érdeklődésre való tekintettel az IBUSz két autóbuszt is indít és erre még lehet jelentkezni. Oda-vissza menetjegy ára 46 forint. Az autóbusz vasárnap reggel 5 órakor az Alföldi palota elől indul. Jelentkezés az IBUSz menetjegy irodában.

### Példamutató

csoportjairól adunk hírt. A munkában A D. Lokomotív vezetői elhatározták, hogy sportolói együttesen vonulnak május 15-én az ünnep, hogy leszámolnak szavazatukkal a Nép frontra. A városon keresztül díszes felvonulást rendeznek a választás napján a Lokomotív sportolói. Ez a kezdeményezés országos jelentőségű és egy olyan egyesület jó munkáját dicséri, amelynek élén munkások vannak. Tóth József húsz évnél is több ideje dolgozik a vagongyárban, régi munkásmozgalmi ember, aki a sportban is tudja, hogy mit kell tenni. Az ő indítványára mondták ki nagy lelkesedéssel a vasutas sportolók, hogy együttesen vonulnak fel a választás napján. Példát mutatott Tiszántúl legnagyobb sportegyesülete nemcsak Debrecennek és Tiszántúlnak, hanem az egész ország sportolóinak is és hisszük hogy a jó példa követésre talál.

**Megalakult a Sportlétesítmények Nemzeti Vállalata.** Budapesten a napokban megalakult a Sportlétesítmények Nemzeti Vállalata. Az új vállalat rendezi a Magyarországon jelenyolítására kerülő nemzetközi mérkőzéseket így a vasárnap lejátszásra kerülő Magyarország—Ausztria válogatott labdarugó mérkőzést is. A népstadion építkezésének irányítását is az új vállalat vette át.

**Kötélhuzás a mélyvízben.** Budapesten hétfőn délután nem mindennapi sportesemény színhelye lesz a margitszigeti sportuszoda. Kötélhúzóversenyt rendeznek a mélyvízben a Rádió az Operaház, a Nemzeti Színház és a Belvárosi Színház színészei között. Érdekessége ennek a kötélhúzó versenynek hogy a Rádió elnöke, Baros Sándor is vízbe száll, de ott lesznek a rádióspikerek Szepesi György és Gulyás Gyula is.

**A vasas bajnoki motorosversenyét** vasárnap délelőtt 10 órakor a városligeti nagykörben rendezik meg. Sok debreceni is megnézi ezt a versenyt, mert az osztrák—magyarra menő különvonat utasainak lesz elég idejük az idény első igazán nagy versenyét végignézni. A versenyen a magyar élgárda jobbjai elindulnak.

**A Budapesti Lokomotív** ökölvívó gárdája vasárnap valószínűleg Debrecenben barátságos mérkőzést játszik a D. Lokomotívval. A mérkőzést este rendezik a Lokomotív sportcsarnokában. A Bp. Lok csapatában van Papp olimpiai bajnokunk is.

**A Szabó István Kupa** kosárlabda küzdelmei vasárnap indul és az alábbi mérkőzések kerülnek megrendezésre: a Lokomotív sportcsarnokban: fél 9 ó: D. MEFESz—D. Lokomotív II., fél 10: Bocskai VSE—D. Lokomotív I., fél 11: NySzDSE—Szolnoki Lokomotív, fél 12: D. Előre—X.

**Keleti ifjúsági válogatottjuk** Erdei József szövetségi ifjúsági kapitány már összeállította. Ezek szerint az alábbi csapat játszik az északi válogatott ellen: Komáromi (D. Postás) — Dobány (Hajdúnánás), Károlyi (Kaba) — Böszörményi (D. Lokomotív), Hidvégi (PDSE), Veres (Tiszalök) — Tóth L. (D. Postás), Botos (PVSE), Tóth F. (MEFESz), Kovács (DSzMTE), Mangu (D. Lokomotív). Tartalék: Óvári (D. Postás). Fenti játékosok vasárnap déli fél kettőkor a vasutas pályán alsófelszerelésben és fényképes igazolólapjukkal kötelesek megjelenni.

**Vidéki sportolók részére öt edzőtanfolyamot** rendeznek a napokban azért, hogy a sport megnövekedett szükségleteinek megfelelően új oktatók álljanak rendelkezésre. A Nemzeti Sportuszodában háromhetes úszótanfolyamot és tíznapos műugró tanfolyamot rendeznek. Ez utóbbin két debreceni Kegyes és Magyar is részt vesz. Győrött és Salgótarjánban kosárlabda, Diósgyőrött pedig röplabda-tanfolyam indul meg.

**Vasárnap a DSzMTE Hajdúnánáson** játszik hírverő labdarugó mérkőzést. A nánásiak nagy készülődéseket folytatnak és tiszta eredményre számítanak.

**A vasárnapra tervezett** Karcag—Fehérgyarmat NB III. mérkőzés elmarad, mert Karcagon a Polgári Sör labdarugó csapata játszik hírverő mérkőzést.

**SPORTKRÓNIKA.** — **A D. Lokomotív II.** ökölvívó csapata Püspökladányban mérkőzik vasárnap. — **Ma este hat órakor** a KLASz-ban röpgyűlést rendeznek a KLASz-hoz tartozó vezetők és sportolók részére. Megjelenés kötelező. — **Felkérem a vendéglősök** összes labdarugóit, hogy ma este 6 órakor a Fülöp vendéglőben okvetlen jelenjenek meg. Szombaton délután 5 órakor az Előre pályán a műszerészek ellen játszik a csapat. Intéző.


**ÁLLÁS (2)**

SZOPTATÁST vállalok házhoz eljárni Nyugati u. 34, Pincelakás. 2—117

BEJÁRÓNŐNEK vagy bentlakó mindenesnek, rendes megbízható nő elmenne. Nyugati u. 34. Pincelakás. 2—117

TANULÓT felvesz Nagy Gyula autórugóüzeme, Erzsébet u. 17. 2—16

VIZSGÁZOTT gyors- és gépírónő állást keres vidékre is. Cím a kiadóban. 2—109

**CIPŐ, RUHAZAT (8)**

UJ cipő 42-es, férfi eladó. Csap u. 10. udvar, ajtó 2. 6—97

**BUTOR SZŐNYEG (5)**

MODERN konyhaberendezés új olcsón eladó. Darabos u. 8. 6—116

REKAMÉKAT, heneseret fotelekat, matracokat legolcsóbban Majortól vásárolhat Péterfia u. 26. 5. 22 — 5—1092

JÓMINŐSÉGŰ rekamék kétszemélyes heneserek matracok „hétvégéig" alkalmi áron sürgősen eladók. Péterfia u. 56. 5—45

**ÁLLAT (9)**

MÉHCSALÁDOT adok egy jóállapotban levő Sachs motorért, Turi András u. 9. 9—105

**ÉPITÉSI ANYAG (10)**

DESZKA, fa, kátránypapír, bádoglemez, garázskapuk, víztartályok, vasabroncsok eladók. Erdő u. 14. 10—112

**TELJES ELLÁTÁS (17)**

EGY férfi pártfogyott fel veszek Arany János u. 2. fé 6. 17—1276

**BUTOROZOTT SZOBA (16)**

KÖZPONTBAN tiszta bútorozott szoba kiadó Simonffy utca 11. földszint 1. 16—106

VÁROS belterületén 1 és 2 személyes bútorozott szobákat keresek. Ajánlatokat rendőrség III. emelet 92. sz. szobában kérem. Vv.—16—1589

**LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)**

KERESEK 5 szobás összkomfortos lakást a város belterületén udvarral, költségmegtérítés a két szobás összkomfortos lakás ellenében. Vagy egy három s egy kétszobás lakást ugyanígy Jelige: „Jó lakás". 5. 5 — 15—1919

**FÖLD, TELEK (20)**

ELADÓ Elepen 7 hold prima föld. Hatvan u. 12. vv. — 20—789

**HÁZ, VILLA (19)**

BEKÖLTÖZHETŐ családi házat veszek 6—8 ezerig, cím megtudható Nagy, Csapó u. 82. 19—108

**ELVESZETT (24)**

ELVESZTETTEM Darabos-utcától Péterfiáig pénztárcámat pénzzel és kulcsokkal. Megtaláló szíves a Hatvan u. 53. alá 24—115



KISGAZDAPÁRT TISZÁNTÚLI NAPILAPJA
Szerkesztésért felelős: PALFY JÓZSEF
Segédszerkesztő: KISS ISTVÁN
Kiadásért felelős: SZIGETHY GYULA
Nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RT
Műszaki igazgató: SZIGETHY KÁROLY.